

ADATTÁR

BONA GÁBOR

AZ 1848/49-ES HONVÉDSEREG SZABADSÁGHARC SORÁN BETEGSÉGBEN ELHUNYT TISZTJEI

A *Hadtörténelmi Közlemények* 2024-ben megjelent 1. és 3. számában közzétettem annak a mintegy háromszáz 1848/49-es honvédtisztnek a rövid életrajzát, akik jelenlegi ismereteim szerint hősi halált haltak a szabadságharcban. Ennek során azt is megemlítettem, hogy az ott közölt névsor a korabeli források hiányából adódóan nem tekinthető teljesnek.¹

Alábbi közleményemben a szabadságharc 175. évfordulója alkalmából azoknak a tiszteknek kívántam emléket állítani, akik nem a csatatereken történt sebesülésük következtében, hanem a harcok idején szerzett valamely betegségben lelték halálu­kat a szabadságharc folyamán, vagy közvetlenül azt követően. Őket – nézetem szerint ugyanis – ugyanúgy az 1848/49-es szabadságharc áldozataiként kell számontartanunk, mint azokat, akik a fegyveres harcokban estek el.

Az alábbiakban felsorolt honvédtisztek a betegségben elhunytaknak – több évtizedes kutatásaim ellenére – bizonyára szintén csak a nagyobb részét teszik ki, mivel pontos számuk a források töredékes volta miatt nem megállapítható.

Bonyolítja továbbá a helyzetet, hogy vajon kik is tartoznak ide? A szabadságharc végét az 1849. augusztus 13-ai világosi/szóllósi fegyverletétellel szokás azonosítani. Csakhogy akkor még több honvéd seregtest fegyverben állt, amelyek tagjai közül sok tiszt betegségben hunyt el. Nem szólva arról, hogy 1849 augusztusa és szeptembere folyamán több tucat volt honvédtiszt halt meg még a szabadságharc során szerzett – többnyire kolerás – betegsége következtében.

Ezen tényezőket figyelembe véve meghúztam egy határvonalat. Az első kategóriába azokat a tiszteket vettem fel, akik 1848 tavasza és 1849. augusztus 13-a között hunytak el, továbbá azokat, akik az utóbbi dátumot követően még fegyverben álló seregestük­höz tartozva haltak meg.

A második rész pedig azokat a tiszteket tartalmazza, akik már az általános fegyver­letételt követően, 1849 augusztusában, illetve szeptemberében, de még a szabadság­harc folyamán szerzett betegségük következtében veszítették életüket.

A fenti kategorizálás szerinti első névsorban 146 tisztet találunk. Közöttük 1 tábornok – Répásy Mihály –, 14 törzstiszt, valamint 33 százados és 98 hadnagy, illetve

---

¹ Bona 2024.

főhadnagy található. A halálozás pontos okát 63 esetben nem jelölték a források. További 54 tiszttel kapcsolatában ismeretes, hogy kolera; 14 esetben, hogy tifusz; valamint 11 esetben, hogy tüdőbaj végzett velük. Illetve felvettük a listába Simon András alezredes, aki agyvérzésben hunyt el; Kállay János főhadnagyot, aki egy honvéd ügyetlenségéből elsütött puskája következtében kialakult betegségben halt meg, valamint Karl Trombetta fürdőzés közben a Tiszába fült hadnagyot, végül Nedeczky Tivadar századost, aki egy lovas baleset következtében veszítette életét.

A fegyverletételt követően betegségben elhunyt tisztek listájában 29 fő szerepel, ebből törzstiszt 8, százados 8, hadnagy illetve főhadnagy 12 fő, egy személy (bánhegyesi Kulin Ignác) legmagasabb rangja (főhadnagy vagy százados) tisztázatlan. A legtöbbjük – 17 fő – kolerában hunyt el, 2 tiszttel tifusz, 10 pedig közelebről meg nem határozott betegség áldozata lett.

Mintegy fél évszázadon át folytatott kutatásaim során a különböző közgyűjteményekben az alábbi, betegségben elhunyt 1848/49-es honvédtiszteket találtam. Többségük rövidebb-hosszabb életrajza, valamint azok forrásai fellelhetők megjelent kötetekben, illetve az Arcanum Kiadó által az interneten – ingyenesen – közzétett, *Az 1848–1849-es honvédsereg tisztikara* címmel olvasható munkámban.² Ez utóbbiban található adatokat azonban újabb kutatásaim során kiegészítettem, melyek jelen adatárban olvashatók.

I. A szabadságharc során elhunyt tisztek

ÁBRAHÁMOVICS DÖME hadnagy

1798-ban született Nagyváradon. Görög katolikus vallású.

1818-tól 1841-ig a cs. kir. 37. gyalogezredben szolgált, ahonnan őrmesterként szerelt le. 1848-ban nős volt.

1848 nyarán a Bihar megyei nemzetőrség századosává választották. A megye egyik mozgósított zászlóaljával szeptembertől november elejéig részt vett a bán-sági harcokban. 1849. március 16-ától honvéd hadnagy a 16. honvédszászlóaljban a felső-magyarországi (később IX.) hadtestben. Jászberényben halt meg kolerában, 1849. július 4-én.

Közlöny, 1849. március 14. (52. sz.) 181. o.; MNL OL H 75 1849:1658., 3752.; ÖStA KA Gb. 37. LIR. 1841–1860.

ALBRECHTOVICH, JOHANN ADOLF hadnagy

1823-ban született Dürnholzban (Morvaország). Római katolikus vallású. Előbb zenész, 1841-től önkéntes, 1847-től ismét zenész a cs. kir. 60. (Wasa-) gyalogezredben. Nőtlen.

---

² Bona 2018.

1848 őszén ezredével csatlakozott a honvédsereghez. Tizedes, 1849 februárjában (jan. 1-jétől)³ hadnagy lett ezrede 1. zászlóaljánál a feldunai hadtestben (a későbbi 119. honvédzászlóaljban, a VII. hadtestnél). Edélényben halt meg, 1849. július 27-én.

Közlöny, 1849. február 23. (36. sz.) 126. o.; MNL OL H 75 1849:5255., 10623.; HL 1848–49. 14/159.; ÖStA KA Gb. 60. LIR. 1841-1850. 25/167.; uo. MM. Bd. 4647. Pag. 46. (Hermann Róbert szíves közlése.)

ALMÁSY ERNŐ gróf őrnagy

Almásy Kristóf gróf és Haller Róza grófnő fia, A. Albert nemzetőr őrnagy testvére. 1818. január 16-án született Zsadányban (Tarnazsadány, Békés megye). Római katolikus vallású.

Kilépett főhadnagy (1836-tól 1844-ig a 12. huszárezredben szolgált), birtokán élt. 1844-től nős, felesége Ebenberger Matild (meghalt 1906-ban), két gyermek apja.

1848. július 7-én kinevezték Heves megye Gyöngyösi járásának nemzetőr őrnagyává. Augusztusban mozgósított zászlóaljával a Délvidéken szolgált. Szeptembertől a Pest megyei 1. önkéntes nemzetőrzászlóalj parancsnoka Ivánka Imre őrnagy váci táborában, majd a Jellačić elleni seregben. November 6-ától honvéd őrnagy, a Hajdúságban szerveződő 17. (Bocskai-) huszárezred parancsnoka. Február 1-jén bejelentette lemondását, de márciusban Debrecenben ismét szolgálatba állt, folytatta ezrede szervezését. Kolerában halt meg, május 23-án. Szülőhelyén temették el.

Kempelen 1911. I. k. 76. o.; *Nemesi évkönyv* 1925–1926. 14. o.; *Ivánka* 1881. 13. o.; *Közlöny*, 1848. július 10. (31. sz.) 123. o.; KLÖM XV. k. 914. o.; ÖStA KA Gb. 12. HR. 1841-1850. 6/195.; MNL OL H 92 1848:1022.; uo. H 75 1849:3089.; uo. H 115 2. cs. (sz. n.); HL 1848–49. 30/35.; OSzK Gyászjel.

AMBTMANN MÓRIC hadnagy

Őrmester, 1849. július 7-étől (1-jétől) hadnagy a Somogy megyében alakult 60. honvédzászlóaljban, a feldunai hadseregnél, a II. hadtestben. Komáromban halt meg tifuszban, 1849. augusztus 11-én.

MNL OL H 88 (sz. n.); ÖStA KA MM. Bd. 4648. Pag. 386. (Hermann Róbert szíves közlése.)

³ A kinevezések dátumánál az első dátum arra az időpontra vonatkozik, amikor a hadügyminisztérium hivatalosan jóváhagyta a kinevezést, a zárójeles második pedig arra, hogy a rendfokozata mikortól számított.

ANDAHÁZY (1848/49-ig KNAPP) JÁNOS hadnagy

1825 körül született Sátoraljaújhelyen. A Selmeci Bányász Akadémia erdész szakán végzett. 1848-ban erdőgondnok volt Resicán.

1848 őszén a bánsági bányavidék önkéntes csapatának volt tagja, december 16-án hősiességével kitűnt Resica védelméél. Később őrmester, 1849. április 24-étől (1-jétől) hadnagy a 28. honvédszászlóaljban a bánsági hadszíntéren, illetve a tavaszi hadjárat idején a főhadszíntéren az I. hadtestben. Budán (Tabán) halt meg kolerában, 1849. június 14-én.

Közlöny, 1848. december 24. (197. sz.) 923. o. és 1849. április 26. (89. sz.) 327. o.; MNL OL H 92 1848:1744.; uo. H 75 1849:12982., 19087.; ÖStA KA MM. Bd. 4646. Pag. 151. (Hal. adat Hermann Róbert szíves közlése.)

almási ANTUNOVICS FÜLÖP százados

1821-ben született Ómoravicán (a későbbi Bácskossuthfalván). Magyar nemes. Római katolikus vallású. 1848-ban ügyvéd. Nőtlen.

1849 márciusától főhadnagy a Bács megyében alakult 3. védzászlóaljnál. Részt vett a bácskai harcokban. Június 13-án századossá léptették elő, de már egy nappal korábban Szabadkán elhunyt kolerában.

MNL OL H 75 1849:23824.; uo. H 86 1849. 1. cs.

AUERSPERG (felvett nevén STALLER), KARL herceg, főhadnagy

Karl Wilhelm Auersperg császári királyi alezredes, csehországi nagybirtokos (1782–1827) és Friederike Lenthe fia. 1821 után született, feltehetően Wlaschinban (Csehország). Római katolikus vallású. Egy ideig a Bécsújhelyi Katonai Akadémián tanult, majd jogot végzett. Részt vett a bécsi márciusi és októberi forradalomban, melynek leverése után Magyarországra menekült.

Novemberben az Ausztriából szintén ide menekült, az ottani forradalomban részt vett – főleg egykori egyetemi diákokból álló – „bécsi légio” őrmestere lett. Század nagyságú csapatával novembertől Katona Miklós őrnagy, majd decembertől Bem tábornok alatt az erdélyi seregben szolgált. Részt vett a dési, tihucai, vatra-dornai, gálfalvi, nagyszebeni, vizaknai, szászvárosi, szászsebesi összecsapásokban, végül a Piskinéél vívott csatában. Bem tábornok 1849. január 25-én főhadnaggyá léptette elő. A február 9-ei Piskinéél vívott csatát követően tüdőgyulladást kapott, ezért Tordára szállították. Itt hunyt el kolerában, 1849. február 26-án.

Hentaller 1906. II. k. 229–233. o.; *Honvéd*, 1849. február 8. (37. sz.). 147. o.

BADALIK GUSZTÁV hadnagy

1823-ban született Pécskán (Arad megye). Római katolikus vallású. 1841-től közvezet, 1843-tól tizedes a cs. kir. 37. gyalogezredben. 1845-ben áthelyezték a 2. (Hannover-) huszárezredhez, ahol 1848. július 1-jén őrmesterré léptették elő. Nőtlen.

Ezredével 1848 nyarán részt vett a szerb felkelők elleni harcokban, majd ősszel csatlakozott a honvédsereghez. 1849. április 30-ától (16-ától) hadnagy ezredénél a III. hadtestben, a feldunai seregben. Érsekújváron halt meg betegségben, 1849. június 2-án.

Közlöny, 1849. május 16. (106. sz.) 394. o.; MNL OL H 75 1849:14084., 31531.; ÖStA KA Gb. 2. HR. 1841-1848. 12/115.

BAJNOKI (1849 márciusáig PINKA) JÁNOS főhadnagy

Nemes Pinka Donát uradalmi ispán és Csekó Erzsébet fia. 1827. május 17-én született Hatvanban. Római katolikus vallású. Nőtlen.

1849. január 31-étől (1848. okt. 30-ától) főhadnagy a 71. honvédszászlóaljban (ill. annak elődjénél, a Pest megyei 2. önkéntes nemzetőrszászlóaljban). 1848. december végéig a feldunai hadseregben, majd a komáromi várőrségben szolgált alakulatával. Tífuszban halt meg, 1849. március 14-én.

Közlöny, 1849. március 7. (46. sz.) 159. o. és március 9. (48. sz.) 162. o.; MNL OL A 5320. Szül. akv. (Hal. adat Hermann Róbert szíves közlése.)

BARKÓ JÁNOS hadnagy

1814-ben született Makón. Római katolikus (más adat szerint református) vallású. 1833-ban beállt a cs. kir. 9. (Miklós-) huszárezredhez, ahol 1838-ban tizedes, 1847-ben pedig őrmester lett. Nőtlen.

1848 szeptemberétől Jellačić ellen harcolt, októberben ezredével csatlakozott a honvédsereghez. December 3-án átlépett az alakuló 16. (Károlyi-) huszárezredhez. Később hadnagy lett ugyanitt. Abonyban halt meg kolerában, 1849. június 24-én.

MNL OL H 92 1848:9182.; uo. H 75 1849:24850.; uo. A 600. Hal. akv.; ÖStA KA Gb. 9. HR. 1841-1848. 5/62.

skalitzi BATTERNAY FERENC őrnagy

1806-ban született Debrecenben. Római katolikus vallású. Nyugalmozott cs. kir. százados (1825-től 1843-ig katonáskodott, utoljára a 8. huszárezredben). Felesége Véber Lujza.

1848. december 17-én címzetes honvéd őrnaggyá és a szegedi katonai tábori fő-kórház parancsnokává nevezték ki. Szegeden halt meg betegségben, 1849. március 2-án.

Közlöny, 1848. december 22. (195. sz.) 916. o.; ÖStA KA Conduite-Listen Nr. 562. (8. HR. 1833.); MNL OL H 75 1848:11672., 11677., 1849:5449.; uo. K 57 1868:7363.

BAUHÖER LAJOS százados lásd HONFI

BEGITS ANTAL főhadnagy

Horvát születésű cs. kir. katona fia volt. 1816-ban látta meg a napvilágot Hermsdorfbán (Csehország). Római katolikus vallású. Egy magyarországi cs. kir. ezred-nevelőintézetben tanult. 1834-ben közvitész, 1846-ban őrmester lett a magyar 33. (Gyulay-) gyalogezredben. 1848-tól nős.

Ezrede 3. zászlóaljával 1848 nyarán a szerb felkelők ellen küzdött, szeptember 19-én alhadnaggyá léptették elő. Alakulatával októberben csatlakozott a honvédsereghez. December 7-én (1-jén) főhadnagy lett. Kolerában hunyt el a verbászi katonai táborban, 1848. december 15-én (19-én).

Közlöny, 1848. december 8. (181. sz.) 856. o.; MNL OL H 75 1848:8561, 1849:1330., 18104.; ÖStA KA Gb. 33. LIR. 1841-1850. 11/121.

BERENCSEY (eredetileg BRENCSAI) ANDRÁS százados

Brencsai András földműves és Táray-Salon Erzsébet fia. 1802-ben született Piroson (Bács megye). Református vallású. 1823-tól közvitészként, 1830-tól tizedesként, 1841-től mint szakaszvezető a cs. kir. 52. (Ferenc Károly-) gyalogezredben szolgált. 1845-ben megnősült, felesége Lenác Johanna, két gyermek apja.

1848 júliusától ezrede magyar kormány alá rendelt 3. zászlóaljával részt vett a szerb felkelők elleni délvidéki harcokban. Októberben csatlakoztak a honvédsereghez. November 16-ától őrmester, 1849. január 19-étől hadnagy zászlóaljánál, továbbra is a Délvidéken, 1849 februárjától pedig a főhadszíntéren, a III. hadtestben. A tavaszi hadjárat végén kitüntették a katonai érdemjel 3. osztályával (ápr. 30.). Május 3-ától (1-jétől) főhadnagy. Június 1-jével századossá nevezték ki az alakuló 98. zászlóaljhoz. Budán hunyt el kolerában, június 8-án.

Közlöny, 1849. március 21. (58. sz.) 203. o. és június 16. (133. sz.) 449. o.; ÖStA KA Gb. 52. LIR. 1841-1850. 11/111.; uo. Trauungsbuch 52. LIR. 1845.; MNL OL H 75 1849:14084., 26183.; HL 1848-49. 28/308.

BION FRIGYES főhadnagy

Frigyes Bion gradiskai (Horvátország) születésű nyugalmazott cs. kir. hadnagy és Haas Terézia fia. 1830. szeptember 14-én született Budán. Római katolikus vallású. 1847-ben hadiírnok lett a cs. kir. 33. gyalogezredben, ahonnan 1848. június 15-én áthelyezték a 37. (Máriássy-) gyalogezredhez. Nőtlen.

1848 nyarán és őszén ezrede 3. zászlóaljával részt vett a délvidéki, szerb felkelők elleni harcokban. Októberben alakulatával csatlakozott a honvédsereghez. 1849. január 21-én (16-án) hadnagy lett. Február 9-én – az erdélyi hadszíntérre vezényelt zászlóaljától – a Piskinél vívott csatában fogságba esett. Nagyszeben honvédsereg által történt bevételekor kiszabadult, március 23-ától (16-ától) főhadnagy régi alakulatánál, mely ugyanekkor a 74. honvédszászlóalj lett. Az erdélyi sereg egy részének bánási hadjárata során Lugoson halt meg tifuszban, május 9-én.

Közlöny, 1849. január 23. (8. sz.) 28. o.; *Nagy* 1896. XLII. o.; MNL OL H 75 1848:8561.; uo. H 86 1. cs. (sz. n.); uo. A 224. Szül. akv.; ÖStA KA Gb. 33. LIR. 1841-1850. 35/28., 37. LIR. 1841-1860. 31/161., 32. LIR. 1820-1840. 1/62.

BÍRÓ ENDRE főhadnagy

1816 körül született. Bereg megyei illetőségű.

1849. július 21-étől (máj. 1-jétől) főhadnagy és segédtszt Reviczky László Bihar megyében alakult vadászcsapatában. A zarándi dandár/hadosztály kötelékében részt vett a román felkelők elleni harcokban. (Július 14-én Kossuth futáraként 20 000 forintot vitt Inczedy László alezredesnek, az említett hadosztály parancsnokának.) Nagyzerinden halt meg kolerában, 1849. augusztus 4-én.

Közlöny, 1849. november 14. (157. sz.) 754. o.; KLÖM XV. k. 732. o.; ÖStA KA MM. Bd. 4646. Pag. 345. (Hermann Róbert szíves közlése.)

BOGANA (BOGONA?), GIOSUE MARCO hadnagy

1826. november 6-án született Pederobbán (Treviso tartomány, Velence). Olasz nemzetiségű, római katolikus vallású. 1847. június 19-étől közvitéz, 1848. április 19-étől tizedes volt a cs. kir. 16. (Zanini-) gyalogezredben. Nőtlen.

1848 őszén olasz legénységű ezrede 2. zászlóaljával Eszéken csatlakozott a honvédsereghez. 1849. január 14-étől (1-jétől) hadnagy alakulatánál. Karcagon halt meg tüdőbajban, február 18-án.

Közlöny, 1849. január 16. (2. sz.) 5. o.; HL 1848–49. 70. sk. 126/6. (Verstorbene der königl. ung. Armee 1848-1849.); ÖStA KA Gb. 16. LIR. 1841-1850. 45/68.

BOZÓKY JÓZSEF (JÁNOS) főhadnagy

1821 körül született. Római katolikus vallású.

Tizedes a 3. honvédszászlóaljban, 1849. április 30-án kitüntették a Magyar Katonai Érdemjel 3. osztályával. Május 11-én (15-én) főhadnaggyá nevezték ki az alakuló 96. zászlóaljhoz. Szolnokon halt meg betegségben, 1849. július 13-án.

Közlöny, 1849. május 13. (104. sz.) 386. o.; MNL OL H 75 1849:14084., 14281.

BUCZY (BUTZY, 1848/49-ben BUCZI) ALAJOS őrnagy

Nemes Buczi József és Hofmayer Júlia fia. 1811. augusztus 6-án született Kolozsváron. Római katolikus vallású. Gimnáziumot végzett. Nyugalmazott cs. kir. főhadnagy (1827-től 1847-ig a 31. gyalogezredben szolgált). Nős.

1848 tavaszán az Alvincen alakuló, 162 főnyi nemzetőrszázad parancsnoka lett. Augusztus 3-án (júl. 20-án) századossá nevezték ki az Erdélyben szerveződő 14. honvédszászlóaljhoz. Fogarason egy 128 fős század alakítását tervezte, de mivel ez nem valósult meg, századával a marosvásárhelyi 12. zászlóaljhoz csatolták. Októbertől részt vett a Székelyföld védelmében folytatott harcokban. 1849 februárjától

örnagy, a kolozsvári hadfelszerelési bizottmány vezetője lett. Később leköszönt. A nyári hadjárat idején a maroszéki nemzetőrség egyik zászlóaljának őrnagy-parancsnoka. Marosvásárhelyen halt meg kolerában, 1849. július 29-én.

Közlöny, 1848. július 24. (45. sz.) 203. o.; MNL OL H 92 1848:1546.; uo. H 75 1849:8580., 14949.; uo. R 23 (sz. n.) (Hermann Róbert szíves közlése); uo. A 6459. Szül. akv.; ÖStA KA Gb. 31. LIR. 1841-1850. 9/153.; *Süli* 2011. 134. o.

CALM, LUDWIG nemzetőr őrnagy lásd KALM

CHRISTIAN, ANTON hadnagy

1807-ben született Brunstban (Csehország). Római katolikus vallású. Asztalos-mesterséget tanult. 1825-től közvitéz, 1840-től őrmester a cs. kir. 5. (Bervaldo-) tüzérezredben. 1848. július 24-étől nős, felesége Zemantsek Anna.

1848. október 19-étől (16-ától) honvéd tüzér hadnagy a délvidéki magyar seregben. Szegeden hunyt el betegségben, november 22-én.

MNL OL K 57 1867:437.; HL 1848–49. 34. könyv; ÖStA KA Gb. 5. FAR. 1841-1854. 5/66.

CSERNYICZKY KÁROLY százados

1822 körül született Sárospatakon. Nemesi származású, római katolikus vallású. Nőtlen.

1848 szeptemberében a Zemplén megyei önkéntes nemzetőrzászlóalj őrmestere lett, mellyel október közepén bevonult a feldunai sereghez. Novembertől a Zemplén és a Gömör megyei önkéntes nemzetőrökből alakított zászlóaljban szolgált, továbbra is a feldunai seregben. 1849. január 6-ától (1-jétől) hadnagy. A hónap végén alakulatával hazatért. Április 10-én a felső-magyarországi védereg Zemplén megyei osztályának főhadnagya lett. Részt vett az itt folyó harcokban. Június 21-étől (16-ától) százados, a Zemplén megyei önkéntes vadászosztály 1. századának parancsnoka Kazinczy Lajos ezredes hadosztályánál. Fehérgyarmaton hunyt el kolerában, 1849. augusztus 17-én.

Közlöny, 1849. június 23. (139. sz.) 517. o.; HL 1848–49. 34/78.; MNL OL H 75 1849:3553.; uo. A 636. Hal. akv.; *Lehoczky* 1899. 383. o.

királydaróczi DARÓCZY PÁL (TÁDÉ) százados

Daróczy Lajos közbirtokos, királyi tanácsos és Kornis Mária fia. 1812. május 1-jén született Pakson. Római katolikus vallású. Kilépett hadnagy (1830-tól 1843-ig a cs. kir. 7. huszárezredben szolgált).

1848. június 13-án főhadnaggyá nevezték ki a Győrben alakuló 5. honvédszászlóaljhoz. Alakulatával augusztustól részt vett a szerb felkelők elleni bácskai har-

cokban. Október 3-án (1-jén) századosná léptették elő. Futakon (Bács megye) hunyt el betegségben, 1848. október 6-án (más adat szerint nov. 7-én).

Közlöny, 1848. június 15. (7. sz.) 25. o. és október 6. (118. sz.) 597. o.; Magyar nemzeti zsebkönyv II. k. 151. o.; *Nemesi évkönyv* 1924. 70. o.; *Kempelen* 1913. III. k. 248. o.; ÖStA KA Gb. 7. HR. 1840-1860. 2/97.; MNL OL A 4972. Szül. akv.

DIENSTEL, KARL hadnagy

1813-ban született Rötzb-ben (Ausztria). Római katolikus vallású. 1831-ben hadfi lett a cs. kir. 4. gyalogezredben, ahonnan 1834-ben tizedesként áthelyezték a magyar 33. (Gyulay-) gyalogezredhez. 1844-től ui. őrmesterként szolgált. Nőtlen.

Ezrede 3. zászlóaljával 1848 nyarán részt vett a szerb felkelők elleni harcokban, szeptember 19-én cs. kir. alhadnaggyá léptették elő. Októberben alakulatával csatlakozott a honvédsereghez. A verbászi katonai táborban belehalt betegségébe, november 24-én.

ÖStA KA Gb. 33. LIR. 1841-1850. 9/129.

DIHANOV (DICHANOV) FERENC hadnagy

1831-ben született Nagyszombatban (Pozsony megye). Római katolikus vallású. A cs. kir. 2. gyalogezred pozsonyi ezred-nevelőintézetében tanult. 1848. május 1-jén közvitéz, július 19-én őrzető lett a magyarországi sorozású cs. kir. 2. (Sándor-) gyalogezredben. Nőtlen.

Ezredével júliustól a délvidéki szerb felkelők ellen harcolt, ősszel alakulatával csatlakozott a honvédsereghez. Őrmester, 1849. január 12-étől (1848. dec. 16-ától) hadnagy ezrede 3. zászlóaljában, a komáromi várórségnél. Meghalt uo. betegségben, 1849. április 4-én.

Közlöny, 1849. január 14. (1. sz.) 2. o.; MNL OL H 75 1849:12668.; ÖStA KA Gb. 2. LIR. 1841-1850. 33/125.

DITTMAYER, JOSEF FRIEDRICH százados

1790 körül született Bécsben. Osztrák nemzetiségű, római katolikus vallású. Nyugalmozott (kilépett?) cs. kir hadnagy (1808-ig a 49. gyalogezredben szolgált), Bécsben élt. 1819-től nős, felesége Hartmann N. lett, akitől négy gyermeke született.

1848. október 13-ától (1-jétől) hadnagy, november 13-ától (1-jétől) főhadnagy a 35. (Zrínyi-) honvédzászlóaljban Perczel Mór tábornok drávai hadtesténél. 1849. január 1-jétől százados uo., illetve január 19-étől a törökszentmiklósi tábori kórház és szállító ház parancsnoka. Törökszentmiklóson hunyt el betegségben, 1849. június 16-án.

Közlöny, 1848. október 15. (127. sz.) 577. o., november 15. (158. sz.) 757. o. és 1849. február 2. (17. sz.) 60. o.; MNL OL H 92 1848:7223.; uo. K 57 1868:3192.;

ÖStA KA Standes-Tabelle 49. LIR. 1808.; uo. MM. Bd. 4647 Pag. 265. (Hermann Róbert szíves közlése.)

nagyajtai DONÁTH GYÖRGY alezredes

Donáth György földbirtokos, erdővidéki királybíró és gróf Kálnoki Margit fia. 1792-ben született Nagyajtán (Háromszék megye). Székely primor. Római katolikus vallású. 1813-tól a magyar nemesi testőrség tagja Bécsben, 1818-tól főhadnagy a 33. gyalogezredben, folyamatosan szolgálva 1842-től alezredes a 15. (2. székely) határőrezredben. Felesége Gergely Júlia (meghalt Tasnádon 1877-ben, Marosvásárhelyen temették el).

1848. október 18-án az agyagfalvi székely nemzeti gyűlésen a székely haderő háromszéki dandárjának parancsnokává választották. Részt vett Székelyföld védelmében. Marosvásárhelyen halt meg betegségben, 1848. november 19-én.

Hellebronth 1939. 133. o.; *Nagy* 1896. 343–345. o.; KLÖM XIII. k. 249. o.; *Pálmay* 1901. 148., 177. o.; ÖStA KA Gb. 33. LIR. 1820-1840. 3/26.; OSzK Gyászjel. (feleségéé).

nagyajtai(?) DONÁTH LAJOS hadnagy

1848. december közepén tizedes a 15. (Mátyás-) huszárezred K. Horváth Ignác százados vezette századánál, részt vett Háromszék önvédelmi harcában. Később hadnagy Bem tábornok testőrszázadánál. 1849. április 24-én visszahelyezték ezredéhez. Június 19-én kelt kimutatás szerint ugyanitt szolgál.

Valószínűleg azonos személy nagyajtai D. Lajossal, D. György cs. kir. alezredes, illetve 1848-as honvéd alezredes (lásd előbb) és Gergely Júlia római katolikus vallású fiával, aki 1849-ben „katonatisztként hunyt el”.

Nagy 1896. LVII. o.; MNL OL H 75 1849:31409.; *Pálmay* 1901. 148. o.

ERNESTI, ALEXANDER hadnagy

1833-ban született Lembergben (Lwów, Galícia). Római katolikus vallású. 1848. január 8-ától hadfi, április 9-étől őrzető a cs. kir. 2. (Sándor-) gyalogezredben. Nőtlen.

Ezredével júliustól részt vett a délvidéki harcokban. Október 16-ától tizedes, 22-étől őrmester, 1849. január 12-étől (1848. dec. 16-ától) hadnagy ezrede honvédsereghez csatlakozott 2. zászlóaljánál, a feldunai seregben. Január elején Pesten jelentkezett a fővárosba bevonuló császáriaknál. Budán halt meg betegségben, 1849. március 29-én.

Közlöny, 1849. január 14. (1. sz.) 1. o. (hibásan: Erneszty György); HL Abszolútizmuskori gyűjt. 166. cs. 1849 - CC 10/79.; ÖStA KA Gb. 2. LIR. 1841-1850. 33/20.

FENDL JÓZSEF (JAKAB) főhadnagy

1819-ben született Pozsonyban. Volt altiszt, 8 évig a cs. kir. 3. (Károly-) dzsídáseregben szolgált.

1849. január 21-én beállt a magyar oldalon alakult német légióhoz. Április 19-étől (16-ától) hadnagy az alakulat 5. századánál. Június 22-étől (20-ától) főhadnagy a légió 2. és 3. zászlóaljából Pesten alakuló 126. honvédszászlóaljban. Apatinban hunyt el betegségben, 1849. július 31-én.

Közlöny, 1849. április 20. (84. sz.) 307. o.; MNL OL H 75 1849:10313.; Tatár Mária Magdolna szíves adatközlése.

FERENCZI FERENC főhadnagy

Apja 5 holdas székely földműves. 1817-ben (1818?) született Gyergyószentmiklóson. Református vallású. A kézdívasárhelyi katonai fiú nevelőintézetben tanult. 1837-től közcivész, 1848-ban őrmester a csíkszéki cs. kir. 14. (1. székely) határőrezredben. 1839-től nős.

1849 márciusától (febr. 15-étől) hadnagy ezrede 1. zászlóaljánál az erdélyi honvédseregben. Április 30-ától (16-ától) főhadnagy a székelyföldi kárpáti-szorosok védelmére szervezett 2. határvédszászlóaljnál. Június végén, a Borgói-szoros védelme során sebesülten fogságba esett.

1849. július 2-án besorozták a cs. kir. 62. gyalogezredhez. Rzeszówban (Galícia) hunyt el betegségben, 1849. augusztus 6-án.

Közlöny, 1849. március 25. (62. sz.) 219. o. és május 3. (95. sz.) 350. o.; MNL OL K 57 1868:3251.; ÖStA KA Gb. 62. LIR. 1841-1857. 49/73.

FIALA, FRANZ hadnagy

1822-ben született Bruck an der Leithában (Ausztria). Római katolikus vallású. 1845-től gyakornok, 1847-től hadírnok a magyar cs. kir. 3. (Ferdinánd-) huszárezredben.

1848 őszén ezrede számvevő irodájával csatlakozott a honvédsereghez. Decembertől számvevő hadnagy alakulatánál, Nagylétán (Bihar megye). Ott halt meg kolerában, 1849. február 19-én.

Közlöny, 1849. február 28. (40. sz.) 137. o.; MNL OL H 75 1849:3916.; ÖStA KA Gb. 3. HR. 1841-1848. 15/122.

FINKE (FINCKE) FERENC őrnagy

1797-ben született Verbászon (Bács megye). Német anyanyelvű, római katolikus vallású. Nyugalmazott cs. kir. százados (a pétervárad 9. határőrezredben szolgált). 1835-től nős, felesége Lowak Katalin, egy gyermek apja.

1848 júniusától a nagybecskereki nemzetőrség szervezője és ideiglenes parancsnoka. Augusztus végétől a helyi önkéntes nemzetőrök élén részt vett a szerb felkelők elleni harcokban. Októbertől Nagybecskerek térparancsnoka. 1849. március 19-étől (16-ától) Damjanich tábornok hadügyminiszter javaslatára honvéd őrnaggyá és a III. hadtest tábori térparancsnokává nevezték ki, de közben már Gyulán meghalt tifuszban, 1849. március 16-án.

Közlöny, 1849. március 20. (57. sz.) 199. o.; MNL OL H 75 1849:990., 9983., 11220., 11674.; uo. A 3281. Hal. akv.

FISCHER, MICHAEL főhadnagy

Michael Fischer cs. kir. katonai élelmezési hivatalnok fia. 1817-ben született Bécsben. Római katolikus vallású. Volt tizedes (1832-től 1845-ig a cs. kir. 5. tüzérezredben szolgált). 1845-től nős, felesége Brunner Terézia.

1848 októberétől a honvéd tüzérségnél szolgált. Tüzemester, november 25-étől (16-ától) hadnagy, 1849. január 16-ától főhadnagy. A honvéd tüzérség főparancsnokságának beosztott tisztjeként meghalt tifuszban Nagyváradon, február 22-én.

Közlöny, 1848. november 27. (170. sz.) 805. o. és 1849. január 28. (13. sz.) 25. o.; MNL OL H 75 1849:4212.; HL 1848–49. 70. könyv; ÖStA KA Gb. 5. FAR. 1841-1854. 10/152.

FITOS LAJOS százados

Nemes Fitos József és Balogh Sára fia. 1809. március 15-én született Nagykőrösön. Református vallású. Jogot végzett. 1838-tól ügyvéd Nagykőrösön. Nős.

1849. január 12-étől a Nagykőrösön alakult „gyalog portyász csapat” százados-parancsnoka. Alakulatával a Központi Mozgó Seregben, illetve II. hadtestben, a tavaszi hadjárat idején a feldunai hadsereg (Asbóth Lajos ezredes vezette) 12. hadosztályában szolgált. Törökszentmiklóson halt meg tüdőbajban, április 28-án.

KLÖM XIV. k. 102., 370. o.; *Benkó* 1908. 92. o.; MNL OL H 75 1849:12277., 18400.; uo. A 733. Szül. akv.

FOGATTO, AGOSTINO hadnagy

1819-ben született Quarta Vinettán (Rovigno, Lombardia). Olasz nemzetiségű, római katolikus vallású. Előbb írnok. 1844-től közvitész, 1848. április 26-ától tizedes az olasz legénységű cs. kir. 23. (Ceccopieri-) gyalogezredben. Nőtlen.

1848. október 10-én csatlakozott a honvédsereghez, az alakuló utászkarhoz osztották be. Őrmester, 1849. március 13-ától (8-ától) hadnagy a 2. utászszázalóaljnál az I. hadtestben. Budán hunyt el kolerában, 1849. május 31-én.

Közlöny, 1849. március 15. (53. sz.) 185. o.; HL Personalia Aggházy Kamil gyűjt. 199. d. (sz. n.); ÖStA KA Gb. 23. LIR. 1841-1850. 32/169.

FÖLDVÁRY GYÖRGY őrnagy

Apja cs. kir. tiszt volt. 1807-ben született Kubinban (Német-bánsági határőrezred, később Kevevára, Temes megye). Római katolikus vallású. Kereskedelmi iskolát végzett. Volt hadfi őrmester (1824-től 1838-ig a cs. kir. 2. és az 53. gyalogezredben szolgált). 1848-ban sóhivatali mázsamester a horvátországi Brodon. 1842-től nő, felesége Scharinger Zsófia.

1848. május 24-én alkalmazását kérte az alakuló honvédsereghez. Június 19-én hadnaggyá nevezték ki a Kassán alakuló 9. honvédzászlóaljhoz. Augusztustól részt vett a szerb felkelők elleni bánsági harcokban (Versec és Fehértemplom védelmében). Szeptember 15-én (16-án) főhadnagy lett. Október 19-én (nov. 1-jén) századosá léptették elő a Szabolcs megyében alakuló 43. zászlóaljhoz. December 27-én a szerveződő 1. honvéd vadászrezdnél lett százados. 1849. február 8-ától (1-jétől) őrnagy, a 69. honvédzászlóalj parancsnoka. Április végén, immár hadra fogható alakulatával a felső-magyarországi (később IX.) hadtesthez osztották be. Június 21-étől Losonc város térparancsnoka. Hódmezővásárhelyen hunyt el kolerában, július 17-én.

Közlöny, 1848. június 21. (13. sz.) 49. o., szeptember 18. (101. sz.) 511. o., november 5. (148. sz.) 717. o. és 1849. február 11. (25. sz.) 89. o., június 26. (141. sz.) 526. o.; MNL OL H 92 1848:105.; uo. H 75 1848:10950., 12683.; uo. K 57 1867:582.; uo. A 5091. Hal. akv.; ÖStA KA Gb. 2. LIR. 1820-1840. 1/113.

FURKÓS TAMÁS százados

Nemes Furkós Tamás városi szenátor és Rozinszky Zsuzsanna gyermeke. 1812. szeptember 7-én született Bártfán (Sáros megye). Római katolikus vallású. Volt hadfi tizedes (1829-től 1843-ig a cs. kir. 1. vadászrezdnél és a 60. gyalogezredben szolgált). 1848-ban a Békés megyei Szarvason élt.

1848. június 5-én a helyi nemzetőrség főhadnagyává választották. Október 19-étől (16-ától) főhadnagy a Hódmezővásárhelyen szerveződő 30. honvédzászlóaljban. 1849. január 1-jétől százados alakulatánál az aradi ostromseregnél, majd a bácskai (később IV.) hadtestben. Nagykikindán hunyt el kolerában, 1849 áprilisában.

Közlöny, 1848. október 23. (135. sz.) 665. o. és 1849. január 17. (3. sz.) 9. o.; ÖStA KA Gb. 60. LIR 1841-1850. 13/97.; *Oláh* 1889. I. k. 199., 330. o.; MNL OL H 88 163. cs. (sz. n.); uo. C 1620. Szül. akv.

GÁL DOMOKOS hadnagy

1848. augusztus 1-jén beállt a Kolozsváron alakuló 11. honvédzászlóaljhoz. Október 15-étől tizedes, majd őrmester a 32. zászlóaljban, az erdélyi seregben. 1849. március 26-ától (16-ától) hadnagy uo. Kolozsváron hunyt el betegségben, június 7-én.

Közlöny, 1849. március 29. (65. sz.) 231. o.; MNL OL H 75 1849:11873., 22178.; uo. A 17670. Hal. akv.; HL 1848–49. 36. könyv.

nemescsói GALAMBOS ISTVÁN főhadnagy

Galambos István „úr” és nemes Kiss Klára fia. 1819-ben született Nemesócsán (Komárom megye), az év december 8-án keresztelték meg Ekelen református vallásra.

1848 szeptemberétől a komáromi önkéntes nemzetőr csapat katonája, részt vett a Jellačić elleni harcokban. Október végétől főhadnagy. Decemberben azonos rangban áthelyezték a 48. honvédszászlóaljhoz. 1849. május végétől alakulatának segéd tisztje a II. hadtestben (a feldunai hadseregben). Tótmegyeren (Nyitra megye) hunyt el kolerában, június 8-án.

Közlöny, 1849. február 27. (39. sz.) 133. o.; MNL OL H 75 1849:4263.; *Görföl – Kovács* 2013. 53. o. (sírfelirata).

GÉCZY JÓZSEF hadnagy

1848 tavaszán beállt a Pozsonyban alakuló 4. honvédszászlóaljhoz. Részt vett a délvidéki harcokban, őrmester lett. Október 10-étől (16-ától) hadnagy. Decemberben alakulatával az erdélyi hadszíntérre vezényelték. 1849 tavaszán kórházfelügyelő tiszt lett Besztercén. Július 1-jei kimutatás szerint már Kolozsvárott töltötte be ugyanezt a tisztséget. Ott halt meg betegségben még a szabadságharc alatt.

(Valószínűleg azonos személy azzal a Géczy Józseffel, aki nemes Géczy József és Radits Terézia fiaként 1827. február 15-én született a Nógrád megyei Szécsényben, és római katolikus vallású volt.)

Közlöny, 1849. június 5. (123. sz.) 458. o.; MNL OL H 75 1849:25888.; uo. A 396. Szül. akv.; HL 1848–49. 34. és 36. könyv

GERZSÓ ÁDÁM (PÁL) főhadnagy

Gerzsó György vágújhelyi városbíró és Klszák Krisztina fia, G. János honvéd százados öccse. 1817. június 1-jén született Vágújhelyen (Nyitra megye). Evangélikus vallású. 1848-ban ügyvédként Sümegen praktizált. Nőtlen.

1848. május 24-én a sümegi nemzetőrszászad őrmesterévé választották. Később Zala megye egyik nemzetőrszászlóaljának hadnagya, részt vett a Jellačić elleni harcokban. November 24-étől (16-ától) hadnagy az 56. honvédszászlóaljban. Alakulatával a Perczel-hadtest, majd a Központi Mozgó Sereg, illetve a II. hadtest kötelékében küzdött végig a téli és a tavaszi hadjáratot. 1849. május 8-ától (1-jétől) főhadnagy. Pesten halt meg betegségben, június 14-én.

Közlöny, 1848. november 27. (170. sz.) 805. o.; MNL OL H 92 1848:6984.; HL 1848–49. 36. könyv; *Miklósi-Sikes* 2002. 44–45. o. (Szül. akv.)

GESZNER TAMÁS százados

Geszner Tamás tanító és Havas Emma fia, G. Elek honvéd százados testvére volt. 1821. július 12-én született Polhorán (a későbbi Erdőközön, Zólyom megye). Római katolikus vallású. 1848-ban mérnök.

1848 őszén segédtiszt Demcsa János Pest megyei nemzetőr őrnagy mellett. Részt vett a délvidéki harcokban. 1849. március 8-ától (jan. 1-jétől) hadnagy a Nagyváradon alakuló 1. honvéd vadászrezredben. Április végétől a Marosvásárhelyen alakuló 3. vadászrezred hadfogadó állomásának és raktárának parancsnoka. E beosztásában főhadnagy, július 24-étől (jún. 1-jétől) százados. Nagyszalontán hunyt el kolerában, július 4-én.

Közlöny, 1849. március 11. (50. sz.) 173. o. és július 27. (160. sz.) 593. o.; MNL OL H 75 1849:4866.; HL 1848–49. 32/397.; Mudrák József (Tápiószele) szíves akv.-i adatközlése; ÖStA KA MM. Bd. 1646 Pag. 344. Szül. akv. (Hermann Róbert szíves közlése); *Süli* 2016. 166. o.

de GRACH JÓZSEF főhadnagy

Nemes de Grach Mihály és Meskó Mária bárónő fia. 1810. május 5-én született Sopronban. Római katolikus vallású. Kilépett hadnagy (1828-tól 1833-ig a cs. kir. 37. gyalogezredben szolgált), gazdálkodó Abaúj megyében. Felesége 1834-től ocskói Ocskay Apollónia (meghalt 1854-ben).

1848. október 9-étől (16-ától) hadnagy a Kassán szerveződő 20. honvédszászlóaljban. November 25-étől (16-ától) főhadnagy uo. 1849. január 4-én a kassai csatában fogságba esett. Február 14-én kiszabadult, felügyelő tiszt lett a kassai katonai kórháznál. Meghalt ugyanott tífuszban, 1849. március 29-én.

Közlöny, 1848. november 3. (146. sz.) 709. o. és november 26. (169. sz.) 801. o.; MNL OL H 92 1848:865.; uo. H 75 1849:10444.; uo. A 1905. Szül. akv.; ÖStA KA Gb. 37. LIR. 1820-1840. 1/65.; *Szluha* 2015. II. k. 223. o.

GOTTWALD VILMOS százados

Német anyanyelvű, 1848-ban osztályvezető főmérnök az Első Magyar Központi Vasútnál. Nős, két gyermek apja.

1848 szeptemberében részt vett a Jellačić támadása következtében elrendelt budai sáncok építésében. 1849. július 2-án Vetter Antal altábornagy vezérkari századosná nevezte ki saját (a délvidéki hadsereg parancsnokságának) törzséhez. Július második felében a Szeged védelmére Dorozsmán épülő sáncok építésének irányítója. Dorozsmán (Kiskundorozsma) hunyt el (más adat szerint Gyálán), 1849 augusztusában.

HL 1848–49. 39/285.; MNL OL H 75 1849:34441.; uo. K 57 1867:1118., 1868:4080.

GRESKOVITS SÁNDOR őrnagy

Greskovits István harangozó és Kováts Terézia gyermeke. 1816. január 3-án született Szentdomonkoson (Heves megye). Római katolikus vallású. A 32. gyalogezred nevelőintézetében tanult. 1834-től közvitéz, 1843-tól alhadnagy, 1845-től hadnagy az olasz legénységű cs. kir. 23. (Ceccopieri-) gyalogezredben Budán. 1848. június 27-étől nős.

1848. május 19-én kelt folyamodására június 13-án főhadnaggyá nevezték ki a Pesten alakuló 2. honvédszászlóaljhoz. Júliustól részt vett a délvidéki harcokban. Szeptember 24-étől (okt. 1-jétől) százados a 18., november végén 57. sorszámot kapott zászlóaljban a komáromi várőrségnél. 1849. január 29-étől (1-jétől) őrnagy, alakulatának parancsnoka. Komáromban halt meg kolerában, június 14-én.

Közlöny, 1848. június 15. (7. sz.) 25. o., szeptember 27. (109. sz.) 560. o. és 1849. január 31. (15. sz.) 51. o.; ÖStA KA Gb. 23. LIR. 1841-1850. 6/79.; MNL OL H 92 1848:356., 4625.; uo. H 92 1849:19932.; uo. H 147 12. d. 13. tétel (Hermann Róbert szíves közlése); uo. A 1905. Szül. akv.; *Szinnyei* 1887. 51., 77., 100. o.

GULYÁS FERENC hadnagy

1815-ben született. Római katolikus vallású.

Tizedes, 1849. február 13-ától (1-jétől) hadnagy a 33. honvédszászlóaljban a feldunai (később VII.) hadtestnél. Június 16-ától hadnagy a Kmety-hadosztályban. Pápán halt meg betegségben, 1849. június 28-án.

Közlöny, 1849. február 25. (38. sz.) 131. o.; MNL OL H 75 1849:3564., 22316.; ÖStA KA MM. Bd. 4647. Pag. 1.

HABERERN TÓBIÁS hadnagy

1822-ben született, felkai (Szepes megye) származású, evangélikus vallású. Lakatos mesterséget tanult. 1841-től közvitéz, 1844-től tizedes, 1847-től őrmester a cs. kir. 60. (Wasa-) gyalogezred 1. zászlóaljánál. Nőtlen.

Alakulatával 1848 szeptemberétől Jellačić ellen harcolt, októberben csatlakozott a honvédsereghez. November 3-ától (1-jétől) hadnagy zászlóaljánál a feldunai seregben. 1849 január elején Pesten jelentkezett a császáriaknál. Nagyigmádon hunyt el, 1849. július 10-én.

MNL OL H 75 1848:9538.; HL Abszolutizmuskori gyűjt. 167. cs. 10/10.; ÖStA KA Gb. 60. LIR. 1841-1850. 22/160.

dabasi és gyóni HALÁSZ ADOLF százados

Halász Imre közbirtokos, táblabíró és Halász Bora fia. 1825. szeptember 16-án született Dabason (Pest megye). Református vallású. Jogot végzett, 1848-ban ügyvéd. Nőtlen.

1848. december 5-étől (1-jétől) hadbíró hadnagy a Zala megyei 56. honvédszászlóaljnál a drávai hadtestben, majd a Központi Mozgó Seregnél. Később utóbbiban (1849. márciustól II. hadtest) századosi rangban hadbíró. Karcagon halt meg tifuszban, 1849. április 5-én.

Hellebronth 1914. 44. o.; *Közlöny*, 1848. december 7. (180. sz.) 851. o.; MNL OL H 75 1849:9835.; uo. A 821. Szül. akv.

farkaslaki HINCS (HINTS) BÁLINT hadnagy

Hints Dániel közbirtokos és Margitay Mária fia. 1824-ben született Marosvásárhelyen. Székely nemes. Református vallású. 1845-től közvitéz, 1847-től tizedes a cs. kir. 62. (Turszky-) gyalogezredben. Nőtlen.

1848 őszén átlépett a Marosszéken alakuló önkéntes nemzetőrszászlóaljhoz, mellyel novembertől az erdélyi honvédő sereg Csucsai-szorosig visszaszorult kötelékében szolgált. Bem tábornok sikeres ellentámadása eredményeként 1849 januárjában alakulatából Marosvásárhelyen honvédszászlóalj lett, mely később a 87. sorszámot kapta. Részt vett Erdély felszabadításában. Áprilisban az erdélyi seregnek a Temesi bánság felszabadítására küldött részében szolgált. 1849. június 10-én (1-jén) hadnaggyá léptették elő alakulatánál, de még azon hónap 17-én betegségben elhunyt.

MNL OL H 75 1849:32107.; uo. H 88 163. cs. fol. 499.; HL 1848–49. 37. könyv; ÖStA KA Gb. 62. LIR. 1841-1857. 17/5.; *Pálmay* 1901. 207. o.; *Uő* 2003. 58. o.

HONFI (1849-ig BAUHÖFER) LAJOS százados

Apja hivatalnok volt. 1812-ben született Nagyváradon. Római katolikus vallású. Gimnáziumot végzett Kassán és Bécsben. 1848-ban ideiglenesen nyugalmazott főhadnagy (1831-től 1843-ig a cs. kir. 5. dragonyosezredben szolgált). Nagyváradon élt. Nőtlen.

1848. december 15-én (16-án) főhadnagy lett a honvédsereghez csatlakozott 8. (Koburg-) huszárezred alakuló tartalék századánál. 1849. május 16-ától alszázados ezrede bácskai (később IV.) hadtesthez beosztott osztályánál. A szabadkai katonai kórházban hunyt el betegségben, 1849. június 18-án.

Közlöny, 1848. december 23. (196. sz.) 920. o. és 1849. május 26. (115. sz.) 429. o.; ÖStA KA Gb. 5. Drag. R. 2. Abg. Klasse 1/15.; MNL OL H 75 1848:9859., 11863., 12157., 1849:11546., 12320., 31207.; uo. H 86 1849. 1. cs. (sz. n.); *Szögi* 2004. I. k. 109. o. (2495).

HOPPE, FLORIAN százados

1796-ban született Matzdorfban (Mazańowice, Szilézia). Német nemzetiségű, római katolikus vallású. 1814-től közvitéz a cs. kir. 7. vértés lovasezredben, folyamatosan szolgálva 1841-től alszázados a mezőhegyesi katonai méntelepnél. Nőtlen.

1848 októberében intézményével a honvédsereg kötelékébe került. Mezőhegyesen halt meg betegségben, 1849. február 28-án.

ÖStA KA Gb. Milit. Gestüt zu Mezőhegyes 1841-1850. 6/193.; HL 1848–49. 43/140.

HORÁK FERENC hadnagy

1819 körül született. Római katolikus vallású. Nőtlen.

1848 szeptemberétől a Borsod megyei önkéntes nemzetőrzászlóalj katonája, részt vett a Jellačić elleni harcokban. November 1-jétől hadnagy a 18. honvédszászlóaljban a feldunai seregnél. December végén alakulatával a komáromi várórséghez vezényelték. Ott hunyt el tífuszban 1849. március 20-án.

MNL OL H 75 1848:9538. (hibásan: Honyai Ferenc); uo. H 115 2. cs. (sz. n.); HL Aradi hadb. 113/2 2/232 (Seau Ede honvéd őrnagy peranyagában); ÖStA KA MM. Bd. 4648. Pag. 271. (Hermann Róbert szíves közlése.)

HORVÁTH KÁROLY főhadnagy

Nemes Horváth József uradalmi felügyelő és Veletzky Katalin fia. 1811 októberében született Szerencsen. Római katolikus vallású. Volt tizedes (1828-tól 1844-ig a cs. kir. 34. gyalogezredben szolgált). Nős.

1849. január 16-ától hadnagy, május 2-ától (ápr. 20-ától) főhadnagy a 63. honvédszászlóaljban Asbóth Lajos ezredes hadosztályában, majd a feldunai hadsereg II. hadtestében. Komáromban halt meg kolerában, 1849. július 14-én (más adat szerint már jún. 21-én).

Közlöny, 1849. január 25. (10. sz.) 33. o. és május 4. (96. sz.) 353. o.; MNL OL H 75 1849:26351.; uo. A 1010. Szül. akv.; HL 1848–49. 37/411.; ÖStA KA Gb. 34. LIR. 1841-1850. 11/141.

HÓHER JÁNOS főhadnagy

1849. január 28-ától (16-ától) hadnagy, július 21-étől (16-ától) főhadnagy a 64. honvédszászlóaljban a komáromi várórségnél. Ott hunyt el tífuszban, 1849. augusztus 20-án.

Közlöny, 1849. január 31. (15. sz.) 51. o.; MNL OL H 75 1849:1567.; HIM KE 10726.; ÖStA KA MM. Bd. 4648. Pag. 397. (Hermann Róbert szíves közlése.)

HÜTTENBACH KÁROLY százados

1824-ben született Budán. Német anyanyelvű, családja magyar nemességet kapott. Római katolikus vallású. Ügyvéd, 1848 tavaszán Buda város alügyésze volt.

1848 őszén hadbíró gyakornok – azaz a honvédsereg leendő hadbírói számára meghirdetett tanfolyam hallgatója volt. Sikeres vizsgáját követően november 13-án (15-én) hadbíró főhadnaggyá nevezték ki a 18. honvédzászlóaljhoz a komáromi várórségnél. (1849. január 16-án hatóköretét a 46. zászlóaljra is kiterjesztették.) Február 24-étől (16-ától) hadbíró százados, továbbra is a komáromi várórségnél. Budán halt meg betegségben, 1849. július 4-én.

Közlöny, 1849. június 16. (133. sz.) 501. o.; MNL OL H 75 1849:16934.; uo. H 88 2. cs. (sz. n.); uo. A 64. honvédzászlóalj parancskönyve; HL Personalia Aggházy Kamil gyűjt. 200. d.; ÖStA KA Milit. Gouv. zu Wien 932. (Halzl Jánosnál); *Spira* 1998. 351. o.

JAKOBY PÉTER (ANTAL) hadnagy

Jakoby István és Skultéti Jozefa fia. 1819. június 29-én született Egerben. Római katolikus vallású. Iparos mesterséget tanult. 1845-től közvitész, 1848. április 6-ától tizedes a cs. kir. 34. (Vilmos-) gyalogezredben. Nőtlen.

1848 őszén ezredével csatlakozott a honvédsereghez. Örmester, 1849. április 14-étől (10-étől) hadnagy ezrede 3. zászlóaljánál. Június végén ugyanaz az alakulatból szervezett 113. honvédzászlóaljnál, a feldunai hadseregben (a III. hadtestben). Komáromban halt meg tífuszban, 1849. július 30-án.

Közlöny, 1849. április 26. (89. sz.) 327. o.; MNL OL H 75 1849:12551., 24071.; uo. A 1258. Szül. akv.; ÖStA KA Gb. 34. LIR. 1841-1850. 30/70.; uo. MM. Bd. 4648. Pag. 374.; *Kovács* 2015. 291–292. o.

JÁNOSI JÓZSEF hadnagy

1818 körül született Hódmezővásárhelyen. Római katolikus vallású.

Fővadász, 1849. július 27-étől (16-ától) hadnagy az alakuló 4. honvéd vadászezrednél. Hódmezővásárhelyen hunyt el kolerában, 1849. július 20-án.

Közlöny, 1849. augusztus 11. (165. sz.); MNL OL A 5091. Hal. akv.

JASCHKE, ANTON százados

1804-ben született Schönhofban (Šenov, Szilézia). Német nemzetiségű. Római katolikus vallású. 1824-től közvitész a cs. kir. 2. dicsidásezredben, 1847-től alhadnagy a 2. helyőrségi zászlóaljnál Aradon. 1831-től nős, felesége Premás Anna.

1848. június 30-án áthelyezték a szekereszkarhoz, a cs. kir. 5. tüzérezred egyik mozgósított ütegének fogatparancsnokaként részt vett a szerb felkelők elleni

harcokban. Október 2-ától (1-jétől) főhadnagy előbbi beosztásában, a honvédseregben. 1849. március 20-ától (jan. 1-jétől) százados a bácskai (később III.) hadtest szekerészkaránál. Pesten halt meg kolerában, 1849. június 27-én.

Közlöny, 1849. március 21. (58. sz.) 204. o. és március 22. (59. sz.) 207. o.; ÖStA KA Gb. 2. Garn. Baon. 14/140.; MNL OL H 75 1848:9536.; HL 1848–49. 35/304. (sz. n.)

KÁLLAY JÁNOS hadnagy

Kállay József és Molnár Júlia fia. 1819. január 27-én született Egerben. Római katolikus vallású. 1841-től közvitész, 1843-tól tizedes a 34. (Vilmos-) gyalogezredben. Nőtlen.

1848 októberében átlépett a Kassán alakuló 20. honvédszászlóaljhoz. December 1-jétől őrmester, a hónap közepétől a felső-tiszai hadtest kötelékében harcolt. 1849. január 23-ától (1-jétől) hadnagy. Februárban századával áthelyezték az 52. (Bocskai-) honvédszászlóaljhoz. Március 19-én egy honvéd gondatlanságból meglőtte. Budán halt meg sebesüléséből következett betegségben, 1849. május 23-án.

Közlöny, 1849. január 28. (13. sz.) 45. o.; *Karsa* 1993. 16., 18., 91., 116., 154. o.; HL 1848–49. 36. könyv.; ÖStA KA Gb. 34. LIR. 1841-1848. 24/170.; MNL OL A 1258. Szül. akv.

borzovai KALLÓS ALBERT főhadnagy

1816-ban született Nagykárolyban. Református vallású. Gimnáziumot végzett. Volt önkéntes (1834-től 1837-ig a cs. kir. 39. gyalogezredben szolgált). Felesége Budaházi Teréz, két gyermek apja.

1848 júniusában beállt a Debrecenben szerveződő 10. honvédszászlóaljhoz. Részt vett a délvidéki harcokban. Augusztus 3-ától (1-jétől) hadnagy, november 6-ától (1-jétől) főhadnagy. Kolerában hunyt el, 1848. december 4-én.

Közlöny, 1848. augusztus 6. (58. sz.) 273. o. és november 8. (151. sz.) 729. o.; *Borovszky* [1908]. 592. o.; MNL OL H 75 1849:17985.; HL 1848–49. 34. könyv.; ÖStA KA Gb. 39. LIR. 1820-1840. 28/12.

KALM (CALM), LUDWIG nemzetőr őrnagy

1791-ben született, anolseni (Vesztfália) származású. Német nemzetiségű, római katolikus (más adat szerint evangélikus) vallású. Nyugalmazott őrnagy (a vesztfáliai hadseregben és 1813-tól 1845-ig a cs. kir. hadseregben szolgált, utoljára a 3. vértesezrednél). 1848-ban Sopronban élt. Nős.

1848. június 19-én kinevezték Sopron város nemzetőr őrnagyává. Októberben Bécsbe távozott, ott halt meg betegségben, 1848. november 6-án.

Közlöny, 1848. június 22. (14. sz.) 53. o.; MNL OL H 92 1848:348.; ÖStA KA Gb. 3. Kür. R. 1841-1850. 1/36.; *Militär-Schematismus* 1850.

KAMINSKI, LUDWIK hadnagy

1820 körül született. A Lengyel Királyságból származott. Római katolikus vallású. A porosz hadsereg volt utászkarai tisztje.

1848 őszétől a honvédseregben szolgált. Őrmester a 66. zászlóaljnál, 1849. június 23-ától (ápr. 16-ától) hadnagy a 2. utászzászlóalj állományában, a feldunai (később VII.) hadtest törzséhez beosztva. Győrben hunyt el kolerában, 1849. június 4-én.

Közlöny, 1849. június 29. (144. sz.) 537. o.; MNL OL H 75 1849:21., 688.; Győr-belvárosi Római Katolikus Plébánia Hal. akv.

szentkirályszabadjai KARSA JÁNOS főhadnagy

Karsa László Abaúj megyei főügyész és Rátkai Mária fia, K. András és K. Ferenc honvédtisztek testvére. 1825. február 23-án született Zsujtán. Református vallású. 1848-ban ügyvéd volt. Nőtlen.

1848. augusztus 26-án Kassán honvéd önkéntes lett, a helyben alakuló 20. zászlóaljhoz osztották be. Október 31-étől őrmester. Decembertől részt vett a felsőtiszti harcokban. 1849. január 17-étől (1-jétől) hadnagy. Április 1-jén főhadnagy lett a Debrecenben, illetve Kabán újjáalakult zászlóaljánál. A nyári hadjárat idején zászlóaljával Kazinczy Lajos ezredes hadosztályában szolgált. Kávásdon (Bihar megye) hunyt el betegségben, 1849. augusztus végén.

Közlöny, 1849. január 20. (6. sz.) 19. o. és április 13. (78. sz.) 283. o.; *Karsa* 1993. 6., 7., 16., 18., 70., 82., 84., 211. o.; HL 1848–49. 34/372.; MNL OL A 1486. Szül. akv.

KAUSZLER, ROBERT főhadnagy

Württembergi születésű, német nemzetiségű. 1848-ban mérnök.

Őrmester, 1848. december 22-étől (16-ától) hadnagy, 1849. március 1-jétől főhadnagy és zászlóalj-segédtsiszt a 3. honvéd utászzászlóaljnál. Július 7-étől a felső-magyarországi (később IX.) hadtest Lázár Vilmos alezredes vezette hadosztályának vezérkari tisztje. Lugoson (Temes megye) hunyt el kolerában, 1849. augusztus közepén.

Közlöny, 1849. február 25. (38. sz.) 130. o. (hibásan: Gauszler) és március 10. (49. sz.) 169. o.; *Matolai* 1883. 42. o.; MNL OL H 75 1849:3774., 5430., 10624., 21995.; uo. H 88 163. cs. fol. 458. (sz. n.); HL 1848–49. 38/78.

KÉLER GUSZTÁV százados

Nemes Kéler József és Rajner Anna fia. 1824-ben született Ungváron. Evangélikus vallású. 1844-ben hadfi lett a cs. kir. 2. gyalogezrednél, ahonnan 1847-ben felveték a bécsi magyar nemesi testőrséghez. 1848. szeptember 22-én leköszönt és hazatért. Nőtlen.

Október 3-án (1-jén) főhadnagy lett a Pesten alakuló 25. honvédszászlóaljban. A feldunai seregben, 1849 januárjától a Központi Mozgó Seregben szolgált alakulatával. Január 1-jétől százados. Május 11-én áthelyezték az alakuló 92. zászlóaljhoz. Kecskeméten hunyt el kolerában, 1849. június 3-án.

Hellebronth 1939. 206–207. o.; ÖStA KA Gb. 2. LIR. 1841-1850. 27/21.; *Közlöny*, 1849. február 2. (17. sz.) 59. o. (hibásan Koch) és május 13. (104. sz.) 386. o.; MNL OL H 75 1849:7872.

KININGER, JOSEF százados

1798 körül született Bécsben. Osztrák nemzetiségű, római katolikus vallású. Volt cs. kir. lovassági altiszt. 1848-ban a Temesi bánságban élt. 1832-től nős, felesége Steiner Anna.

1848 októberétől főhadnagy a Torontál megyei önkéntes nemzetőrszászlóaljban. Részt vett a bánsági szerb felkelők elleni harcokban. 1849. február 2-ától (1-jétől) főhadnagy az alakulatából szervezett 72. honvédszászlóaljnál, mellyel ugyanakkor az erdélyi sereghez vezényelték. Március 30-án a nagyszebeni katonai kórház parancsnoka lett, e beosztásában április 18-án (16-án) századossá léptették elő. Nagyszebenben halt meg tífuszban, 1849. május 5-én.

MNL OL H 75 1849:2688., 23441.; uo. K 57 1869:1601.; *Nagy* 1896. XLVII. és LV. o.

KIMNACH GUSZTÁV főhadnagy

Kimnach Lajos kőművesmester és Bulant Zsuzsa fia. 1826. augusztus 2-án született Budán. Római katolikus vallású. A cs. kir. 19. gyalogezred székesfehérvári ezred-nevelőintézetében (1832–1836) és a grazi katonaiskolában (1836–1841) tanult. 1848-ban hadfi a 19. (Schwarzenberg-) gyalogezredben. Nőtlen.

1848. június 13-án hadnaggyá nevezték ki a Pozsonyban szerveződő 4. honvédszászlóaljhoz. Részt vett a délvidéki harcokban. Október 3-án (1-jén) főhadnaggyá léptették elő. Az újverbászi katonai táborban hunyt el kolerában, még azon hónap 28-án.

Közlöny, 1848. június 15. (7. sz.) 25. o.; MNL OL H 92 1848:337.; uo. H 75 1849:5367.; uo. A 161. Szül. akv.; ÖStA KA Gb. 19. LIR. 1841-1850. 27/26.; uo. MM. Bd. 4646. Pag. 9. (Hermann Róbert szíves közlése.)

KISS JÁNOS hadnagy

1815 körül született Jászberényben. Római katolikus vallású. 1848-ban nős.

Előbb nemzetőr tiszt, 1848. december 7-én (1-jén) hadnagy lett a Pesten alakult 13. honvédszászlóaljnál. 1849 januárjában áthelyezték a 48. zászlóaljhoz, a Központi Mozgó Seregbe (később II. hadtest). Buda ostroma alatt Pesten elhunyt tüdőbajban, 1849. május 4-én.

Közlöny, 1848. december 9. (182. sz.) 859. o.; MNL OL H 75 1849:4263., 19671.;
uo. K 57 1868:2428.; uo. A 91. Hal. akv.

KLEINMOND, FRANZ százados

1810-ben született Bécsben. Apja cs. kir. tiszt volt. Osztrák nemzetiségű, római katolikus vallású. Az olmützi katonaiskolán végzett. Nyugalmazott cs. kir. főhadnagy (1827-től 1844-ig az 53. gyalogezredben szolgált).

1848. december 3-án a magyar hadügyminisztérium reaktiválja a honvédsereghez csatlakozott 34. (Vilmos-) gyalogezred 3. zászlóaljához. 1849. január 16-ától százados alakulatánál a bácskai hadtestben, illetve februártól a főhadszíntéren, a III. hadtestben. A szegedi katonai kórházban halt meg betegségben, 1849. július 31-én.

Közlöny, 1849. január 18. (4. sz.) 14. o.; MNL OL H 75 1848:10550.; ÖStA KA Gb. 53. LIR. 1841-1860. 2/80.; uo. MM. Bd. 4647. Pag. 146. (Hermann Róbert szíves közlése.)

KNAPP JÁNOS lásd ANDAHÁZY

KNOLL KÁROLY hadnagy

Knoll András postamester és Nicolas Anna fia. 1819. június 26-án született (Pilis-) Vörösváron (Pest megye). Római katolikus vallású. Volt altiszt (1836-tól 1849. január 5-éig a cs. kir. 5. tüzér- és a 32. gyalogezredben szolgált). Fogadós. Nős.

1849. július 1-jén hadnagy lett Balogh János őrnagy szám nélküli honvédzászlóaljában a közép-tiszai hadseregnél (később X. hadtest). Újszászon halt meg betegségben, ugyanazon hónap 16-án.

MNL OL H 75 1849:25985.; uo. A 458. Szül. akv.; ÖStA KA Gb. 5. FAR. 1841-1854. 31/170. és 32. LIR. 1841-1850. 27/61.; uo. MM. Bd. 4647. Pag. 325.

KÖLCSEY KÁLMÁN hadnagy

Kölcsey Ádám földbirtokos és Szuhányi Jozefa fia. Nevelője Kölcsey Ferenc, a költő. 1825. március 20-án született Csekén (Szatmár megye). Nemes. Református vallású. Jogot végzett Pesten. 1848-ban ügyvéd. Nőtlen.

1848. augusztus–szeptember folyamán a Földvály Lajos (a későbbi honvédezerdes) által, a fővárosban alakított önkéntes zászlóaljjal részt vett a délvidéki harcokban. Október 19-étől (16-ától) hadnagy a Pozsonyban szerveződő 15. honvédzászlóaljnál, mellyel a komáromi várórséghez került. Ott halt meg betegségben, 1849. április 10-én.

Közlöny, 1848. október 31. (143. sz.) 698. o.; *Kölcsey* 1983. 24., 25., 52. o. (portré ui.); *V. Waldapfel* 1950–1965. IV. k. 233. o.; HL 1848–49. 36. könyv (a 15. honvédzászlóalj tisztikara); ÖStA KA MM. Bd. 4647. Pag. 173. (Hermann Róbert szíves közlése.)

KUSZKA LAJOS hadnagy

1815-ben született Késmárkon (Szepes megye). Evangélikus vallású. Volt altiszt (hét évig a cs. kir. 9. gyalogezredben szolgált). 1843-tól a Selmeci Akadémia („rendkívüli”) bányász hallgatója, 1845-ben innen kilépett. Nőtlen.

1848 őszén egy budapesti mozgósított nemzetőrzászlóaljjal Jellačić ellen harcolt. December 14-én (16-án) hadnaggyá nevezték ki a feldunai (később VII.) hadtestnél szerveződő 62. honvédszászlóaljhoz. Mivel ez mégsem jött létre, ezért az 50. (Hunyadi-) zászlóaljhoz osztották be. 1849. március 20-án Debrecenben tüdőbaja miatt nyugalmazták. Itt halt meg, 1849. június 6-án.

Közlöny, 1848. december 20. (193. sz.) 908. o.; MNL OL H 75 1849:4767., 5662., 6633.; MEL A selmeci akadémisták akv.; ÖStA KA MM. Bd. 4646. Pag. 343. (Hermann Róbert szíves közlése.)

LEIN JÁNOS hadnagy

1780-ban (más adat szerint 1783-ban) született Czernowitzban (Czerniwci, Bukovina). Római katolikus vallású. Katonai nevelőintézetben végzett. 1798-tól közvitéz, 1831-től őrmester és ezredfoglár a cs. kir. 2. (Hannover-) huszárezrednél. Felesége 1811-től Krumpoltz Sára (meghalt 1832-ben), 1835-től Fencsics Katalin.

1848 tavaszán ezredével a magyar hadügyminisztérium fennhatósága alá került, ősszel csatlakozott a honvédsereghez. December 10-én (1-jén) ötvenéves katonai szolgálata jubileumi jutalmául számfeletti hadnaggyá léptették elő ezredénél. Hódmezővásárhelyen halt meg, 1849. január 2-án.

Közlöny, 1848. december 19. (192. sz.) 904. o.; HL 1848–49. 40/298.; ÖStA KA Gb. 2. HR. 1841-1848. 1/2.; uo. Trauungsbuch 2. HR. 1816-1859.; MNL OL A 5091. Hal. akv.

LENDVAY JÁNOS hadnagy

1821 körül született Szekszárdon. Nőtlen.

A szabadságharcban előbb a 8. honvédszászlóaljban szolgált. Ennek őrmestereként 1848. november 24-én (16-án) hadnaggyá nevezték ki az alakuló 56. zászlóaljhoz. Új szolgálati helyének elfoglalása előtt az ókéri katonai táborban meghalt kolerában, 1848. december 15-én.

Közlöny, 1848. november 27. (170. sz.) 805. o. és 1849. július 11. (32. sz.) 136. o.; MNL OL H 92 1848:6984.; ÖStA KA MM. Bd. 4649. Pag. 102. (Hermann Róbert szíves közlése.)

LIEDEMANN LIPÓT ALCIBIADES címzetes őrnagy

Liedemann Sámuel kereskedő és N. Mária fia. 1792. március 17-én született Pesten. Német anyanyelvű, evangélikus vallású. 1808–1809-ben a bécsi hadmérnö-

ki akadémián tanult. Őrnagyi címmel nyugalmazott főszázados (1810-től 1836-ig a cs. kir. 5. vértesezredben szolgált). 1848-ban Losoncon élt.

1849. május 8-ától Losonc város térparancsnoka, címzetes honvéd őrnagy. Itt hunyt el kolerában, 1849. június 10-én.

Közlöny, 1849. május 11. (102. sz.) 515. o.; MNL OL H 92 1848. 2. cs. (sz. n.); uo. H 75 1849:20634.; *Gatti* 1901–1905. II. k. 685. o.; ÖStA KA Staabsoffiziere III. 100. Hal. akv.

LIPÍŃSKI, JÓZEF JULIAN százados

Lengyel nemzetiségű. Elemi iskolai tanító Opatowiecen (Pinczóvi járás, Lengyel Királyság).

1848 őszén Magyarországra szökött, tizedes lett Henryk Rembowski őrnagy lengyel alakulatánál, a felső-magyarországi hadszíntéren. 1849. január végén Rembowski hadnagyi rangban megbízta egy lovas század szervezésével. Márciusban szakasznyi erősségű lovasságával csatlakozott az erdélyi honvédsereghez. Június-júliusban százados lett, az erdélyi lengyel légió Kolozsváron, illetve Szamosújváron alakuló 4., „világoskék hajtókás” dzsídászredezre 1. századának parancsnoka. (Egy adat szerint később őrnagy lett ui.) Kolozsváron halt meg kolerában, 1849. augusztus elején.

Rucki 1866. 208. o.; HL 1848–49. 51 b/11.; *Kovács* 1998. 225., 227. o.; *Uő* 2007. 314. o.; *Uő* 2015. 422. o.

bölcsházi LIPTAY LAJOS őrnagy

1807-ben született Trencsénben. Apja Liptay András cs. kir. őrnagy. Római katolikus vallású. A korneuburgi cs. kir. utászkolomban tanult (1821–1825), majd hadfi lett a 47. gyalogezredben, a bécsi katonai térképészeti intézethez beosztva. 1831-ben leszerelt, ezt követően elvégezte Bécsben a műegyetemet. 1848-ban mérnök a Nyitra megyei Trebosztón. 1848. szeptember 1-jén szolgálatra jelentkezett a honvédseregbe. Nőtlen.

Szeptember 30-án (okt. 1-jén) százados lett az Érsekújváron alakuló 16. honvédszászlóaljban. 1849 januárjától alakulata négy századával Nagyvárad helyőrségét alkotta. Februártól zászlóaljnak egy kikülönített századával Zaránd megyében a román felkelők ellen küzdött, ahol kitűnt hősiességével. Május 14-étől (15-étől) őrnagy. A Léván, illetve Vácott szerveződő 100. honvédszászlóalj parancsnoka. Júniustól a tartalék hadtestben, július közepétől a közép-tiszai hadseregben szolgált alakulatával. A világosi fegyverletétel után Sarkadon meghalt kolerában, 1849. augusztus 18-án.

Közlöny, 1848. szeptember 27. (109. sz.) 559. o.; MNL OL H 92 1848:7942.; uo. H 75 1849:20418., 26352.; *Kemenović* 1911. 89. o.; *Csutak* 1868. 95. o.; *Hellebronth* 1914. 436. o.; *Hermann* 1999. 32. o.; *Szögi* 2004. I. k. 160. o. (4772.); Sarkadi Római Katolikus Egyház Hal. akv. 1832–1878.

katiburgi MADERSPACH FERENC ezredes

Maderschpach János kincstári bányatiszt, illetve vállalkozó és Hoffmann Terézia fia. 1793. február 7-én született Oravicán (Krassó megye). Német nemzetiségű. Római katolikus vallású. Tanulmányait a Selmeci Akadémia bányász szakán végezte. Nyugalmazott főszázados (1812-től 1846-ig a cs. kir. 62. gyalogezredben szolgált, részt vett a napóleoni háborúkban; 1845-ben katiburgi előnévvel magyar nemességet kapott). 1848-ban Fehértemplomban élt. Nős, felesége 1840-től Lukács Katalin (Szegeden halt meg 1849. július 9-én). Négy gyermek apja.

1848 júliusától a német lakosságú határőrvidéki Fehértemplomot védte a város nemzetőrségének élén. A szerb felkelők több támadását visszaverte (aug. 9., 23., 30.). Szeptember 25-én a magyar kormány őrnaggyá nevezte ki az Illir-bánsági 18. határőrezredhez. Októbertől a bánsági magyar hadtest verseci hadosztálya Fehértemplomban állomásozó dandárának parancsnoka. November–decemberben részt vett a Damjanich ezredes (a későbbi tábornok) vezette hadosztály támadó hadjáratában (nov. 30-án csapataival ő vette be a Karas folyó menti ördög-hídjai szerb tábornok). November 28-ától (dec. 1-jétől) alezredes. December végén ezredessé és hadosztályparancsnokká léptették elő. Módoson (Torontál megye) halt meg tüdőgyulladásban, 1849. január 22-én (más adat szerint Zsombolyán, jan. 20-án).

MNL OL H 75 1848:7396., 7639., 9901., 1849:13134., 25828.; *Gracza* 1901. I. k. 411. o. (portréja); KLÖM XIV. k. 72. o.; *Vukovics* 1894. 292–293., 323., 393., 423. o.; *Thim* 1940. III. k. 361. o.; ÖStA KA Gb. 62. LIR. 1841-1857. 3/47.; uo. Staabsoffiziere III. 170.

MAKK SÁMUEL főhadnagy

1848. szeptember 1-jétől főhadnagy a Tolna megyei, illetve a dunántúli 3. önkéntes nemzetőrzászlóaljnál, mellyel részt vett a Jellačić elleni hadjáratban. Pozsonyban halt meg betegségben, 1848. november 25-én.

MNL OL H 92 1848:8140.

felpfestesi és vizszentgyörgyi MAKRAY DOMOKOS hadnagy

Makray László közbirtokos és Cserey Klára fia, M. László honvéd ezredes öccse. 1821-ben született Széplakon (Doboka megye). Római katolikus vallású. 1848-ban gazdálkodó Széplakon. Nős, felesége felső-szálláspataki Mara Mária (meghalt Széplak, 1901), öt gyermek apja.

1849. július 21-én mint kolerában elhunyt honvéd hadnagyot Kolozsváron temették el.

Magyar nemzetségi zsebkönyv I. k. 413. o.; *Nagy* 1857–1868. VII. k. 274. o.; *Kádár* 1890. 221. o.; MNL OL K 57 1868:3768.; OSzK Gyászjel. (özvegyéé).

MÁNYI JÁNOS hadnagy

1808-ban született (Váras-)Fenesen (Bihar megye). Görög katolikus vallású. Magyar nemes. Volt szakaszvezető (1825-től 1840-ig a cs. kir. 10. és 4. huszárezredben szolgált). Felesége Popovits Zsófia (meghalt Aradon, 1870-ben).

1848. október 20-ától (16-ától) honvéd hadnagyi rangban, Bihar megye gr. Haller Sándor őrnagy vezette nemzetőrzászlóaljának segédtsíztje. (1849. május 17-ei kimutatás szerint hadnagy Nagyváradon.) A nagyváradi katonai kórházban halt meg tüdőgyulladásban, 1849. május 30-án.

Közlöny, 1848. (133. sz.) 657. o.; MNL OL H 75 1849:19382.; ÖStA KA Gb. 4. HR. 1820-1840. 10/126. és 10. HR. 1820-1840. 3/31.; uo. MM. Bd. 4649. Pag. 162. (Hermann Róbert szíves közlése.); OSzK Gyászjel (özvegyéé, 1870).

MARGÓ GYULA főhadnagy

A görög eredetű Margó György, a pesti görög keleti hitközség lelkésze és Szaranda Katalin fia. 1824-ben született Pesten. Gimnáziumot végzett. 1843-ban önkéntes lett a cs. kir. 5. (Bervaldo-) tüzérezredben. 1848-ban a 16. (Zanini-) gyalogezredben szolgált. Nőtlen.

1848. október 28-ától (nov. 1-jétől) hadnagy ezrede honvédsereghez csatlakozott olasz legénységű 2. zászlóaljánál Eszéken. November 25-étől (16-ától) főhadnagy a honvéd tüzérségnél. A tüzérség 2. lőszerkészítő századának parancsnokaként tüdőbajban halt meg Nagyváradon, 1849. március 17-én (14-én?).

Közlöny, 1848. november 27. (170. sz.) 805. o.; MNL OL H 75 1848:9612., 1849:5884.; ÖStA KA Gb. 16. LIR. 1841-1850. 46/148. és 5. FAR. 1841-1854. 45/75.; *Diószegi – Diószegi* 2010. 42. o.

MEINGUT(H) JÓZSEF hadnagy

Maguth (!) Katalin házasságon kívül született fia. 1824. március 1-jén látta meg a napvilágot Lőcsén (Szepes megye). Római katolikus vallású. Nőtlen.

Közvitéz a 3. honvédzászlóaljnál, 1849. április 30-án kitüntették a Magyar Katonai Érdemjel 3. osztályával. Buda bevételénél őrmesterként megsebesült (máj. 21.). Június 8-án (1-jén) hadnaggyá léptették elő a III. hadtestben szolgáló alakulatánál, de röviddel ezután meghalt kolerában.

Közlöny, 1849. június 26. (141. sz.) 526. o. (hibásan: Magyüt József); *Hegyesi* 1898. 219. o.; MNL OL H 75 1849:14084.; uo. C 1575. Szül. akv.; HL 1848–49. 36. könyv; uo. Personalia Aggházy Kamil gyűjt. 199. d. (sz. n.)

MEJÁCS (MEJATSCH), JÁNOS százados

1804-ben született Zarában (Zadar, Dalmácia). Horvát nemzetiségű, római katolikus vallású. A milánói katonaiskolán végzett. 1822-től közvitéz, folyamatosan

szolgálva 1844-től főhadnagy az olasz cs. kir. 23. (Ceccopieri-) gyalogezredben. Nőtlen.

1848. június 19-én folyamodására századosá nevezték ki a Kassán alakuló 9. honvédszászlóaljhoz. Augusztustól részt vett a délvidéki harcokban. A hónap végén megbetegedett és elhagyta zászlóalját. Budán hunyt el, 1848. szeptember 24-én.

Közlöny, 1848. június 21. (13. sz.) 49. o.; MNL OL H 92 1848:4406.; *Hoffmann* 1906. 16. o.; ÖStA KA Gb. 23. LIR. 1841-1850. 1/63.; uo. MM. Bd. 4646. Pag. 7.

MERCSE LAJOS hadnagy

1828 körül született Debrecenben. Római katolikus vallású. 1848-ban nős.

Örmester a 29., 1849. április 1-jétől hadnagy az 53. (Bocskai-) honvédszászlóaljban. Július 24-ei jelentés szerint 3 hete már az aradi fogház rabja. Ott halt meg betegségben, augusztus 18-án.

Közlöny, 1849. április 4. (70. sz.) 251. o.; MNL OL H 75 1849:8763., 21948., 26033.; ÖStA KA MM. Bd. 4647. Pag. 130. (Hermann Róbert szíves közlése.)

meszlени MESZLÉNYI EDE (ÖDÖN) százados

Meszlényi János közbirtokos, táblabíró és Kisfaludy Erzsébet fia, M. Jenő honvéd ezredes öccse. 1819. december 1-jén született Győrben. Római katolikus vallású.

1848 nyarán a Tolna megyei nemzetőrség századosa, júliusban mozgósított zászlóaljával a drávai őrvonalon, Batinán szolgált. Szeptember 1-jétől százados az önkéntes Hunyadi-csapat gyalogságánál, Perczel Mór alatt részt vett a horvát sereg elleni harcokban. Novembertől százados az alakulatából lett 50. (Hunyadi-) honvédszászlóaljban a drávai hadtestnél, 1849 januárjától a Balmazújvároson alakuló tartalék hadosztályban. Debrecenben halt meg betegségben, 1849. március 1-jén.

Közlöny, 1848. szeptember 7. (90. sz.) 463. o. és november 21. (164. sz.) 781. o.; KLÖM XIV. k. 574. o.; HL 1848–49. Mutatókönyvek 70.; MNL OL H 75 1849:9386.; Győr-belvárosi Római Katolikus Plébánia Szül. akv.

MILLE JÓZSEF százados

1806-ban született Gönyűn (Győr megye). Római katolikus vallású. Apja magyar nemes és közbirtokos volt. 1826-tól közcivész, folyamatosan szolgálva 1840-től főhadnagyi, 1848. február 1-jétől alszázadosi rangban a cs. kir. 2. (Sándor-) gyalogezredben. 1839-től nős, felesége Habermayer Mária.

Ezredével 1848 nyarán a szerb felkelők ellen létesített verbászi táborba rendelték, részt vett az ellenük folytatott harcokban. Augusztus 16-án cs. kir. főszázados lett. Októberben ezredével csatlakozott a honvédsereghez. Pozsonyban hunyt el betegségben, 1848. november 3-án.

ÖStA KA Gb. 2. LIR. 1841-1850. 1/10.; *Kirchthaler* 1895. 618. o.; KLÖM XIII. k. 551–552. o.

MOLNÁR LAJOS hadnagy

Őrmester, 1849. január 1-jével hadnagy a 25. honvédszászlóaljnál a Központi Mozgó Seregben. Nádudvaron halt meg betegségben, 1849. január 17-én.

Közlöny, 1849. február 2. (17. sz.) 59. o.; HL 1848–49. 9/388.; MNL OL A 866. Hal. akv.

MÓZER (MOSER) JÓZSEF hadnagy/főhadnagy (?)

1809-ben született Gyarmaton (Győr megye). Római katolikus vallású. Hentesmester-seget tanult. 1831-től közvitész, 1834-től őrzetű, 1837-től tizedes a 19. (Schwarzenberg-) gyalogezredben.

Ezrede 3. zászlóaljával 1848 nyarán a szerb felkelők ellen harcolt, ősszel besorolt a honvédseregbe és őrmester lett. December 3-ától (1-jétől) hadnagy a 42. honvédszászlóaljnál, a felső-tiszai hadtestben. Miskolcon halt meg tüdővészben, 1849. január 16-án.

Közlöny, 1848. december 5. (178. sz.) 841. o.; MNL OL H 75 1848:9695., 1849:2000., 14993.; ÖStA KA Gb. 19. LIR. 1841-1850. 10/42.

dálnoki NAGY KÁROLY hadnagy

Dálnoki Nagy Pál és Szabó Zsuzsanna fia. 1819. szeptember 4-én született Miskolcon. Református vallású. Nőtlen.

1849. január 22-ei és május 27-ei kimutatás szerint hadnagy a 71. honvédszászlóaljban, a komáromi várórségnél. Ott halt meg betegségben, 1849-ben.

MNL OL H 75 1849:19932.; uo. A 1423. Szül. akv.; *Pálmay* 1901. 323. o.

nedeczei NEDECZKY TIVADAR százados

Nedeczky Ignác megyei hivatalnok és Mazur Erzsébet gyermeke. 1814. november 25-én született Bazinban (Pozsony megye). Római katolikus vallású. Gimnáziumot végzett. Volt őrmester (1835-től 1847-ig a cs. kir. 12. és a 4. huszárezredben szolgált).

1848 őszén őrmester lett a Jászkunságban alakuló 14. (Lehel-) huszárezrednél. December 11-étől (1-jétől) hadnagy, 1849. január 15-étől (1-jétől) főhadnagy ezrede 1. századánál az aradi várat, április végétől a temesvári erődöt ostromló seregben. Július 17-én (16-án) alszázados lett a bántági (később V.) hadtestben. Lovasbalesetben vesztette életét 1849 nyarán.

Közlöny, 1848. december 12. (185. sz.) 873. o. és 1849. január 17. (3. sz.) 9. o., július 17. (151. sz.) 560. o.; *Potemkin* 1867. 169. o.; MNL OL H 75 1849:24897., 25698.; uo. C 966. Szül. akv.; HL 1848–49. 12/22.; ÖStA KA Gb. 12. HR. 1841-1850. 5/70. és 4. HR. 1841-1848 13/67.

OBERDORF (OBENDORF?, OBENDORFER?) JÓZSEF hadnagy/főhadnagy

1812-ben született Maros-Portuson (Alsó-Fehér megye). Római katolikus vallású. Volt tizedes (1831-től 1845-ig a cs. kir. 62. gyalogezredben szolgált).

1848 szeptemberétől őrmester a 13. honvédszászlóalj létszámában és írnok a Honvéd Főparancsnokságnál Budapesten. 1849. január 1-jétől hadnagy a Szilágyságban szerveződő 67. zászlóaljnál. Április 30-án áthelyezték a nagykarolyi újonctelepre. Július közepén Vécsey Károly tábornok főhadnagyi előléptetésre és Martyn Róbert őrnagy segédtsíztjévé terjesztette fel. (Egy Obendorf József nevű 19(!) éves, római katolikus vallású, nőtlen honvéd hadnagy elhunyt kolerában 1849. július 20-án Hódmezővásárhelyen.)

Közlöny, 1849. január 17. (3. sz.) 9. o.; MNL OL H 75 1849:11857., 17154., 21194., 26145.; uo. A 5091. Hal. akv. Hódmezővásárhely; HL 1848–49. 28/409.; ÖStA KA Gb. 62. LIR. 1841-1857. 3/154.

OLIVA KÁROLY hadnagy

Apja Oliva Mihály cs. kir. katonai számvevő főhadnagy. 1811. július 21-én született Szabadkán (Bács-Bodrog megye). Római katolikus vallású. Nyugalmazott cs. kir. hadnagy (1829-től 1844-ig a 4. dragonyosrezredben szolgált). 1848-ban Baján élt. Nős.

1848. szeptember 24-étől (okt. 1-jétől) hadnagy az Aradon alakuló 29. honvédszászlóaljban. Szegeden hunyt el kolerában, 1848. november 11-én (más adat szerint okt. 12-én).

Közlöny, 1848. szeptember 27. (109. sz.) 559. o.; MNL OL H 92 1848:2550.; uo. H 75 1848:9381.; ÖStA KA Gb. 4. Drag. R. 1841-1850. 5/6.

de PAOLI, FRANCESCO százados

1822. augusztus 7-én született Cenedán (Velence tartomány, Itália). Olasz nemzetiségű, római katolikus vallású. Kovácsmesterséget tanult. 1843-tól köztívész, 1847-től tizedes, 1848. április 14-étől őrmester a cs. kir. 16. (Zanini-) gyalogezred 1. zászlóaljánál Eszéken. Nőtlen.

Október 28-ától (nov. 1-jétől) alhadnagy, honvédsereghez csatlakozott alakulatának a segédtsíztje. 1849. január 4-én zászlóaljának négy százada Újvidékről átállt a császári sereghez, ő hű maradt, kórházfelügyelő tiszt lett a péterváradai várórségnél. Május 11-étől százados a Debrecenben alakuló olasz légióaljban. Május 27-én a légió két századával – annak parancsnokaként – Inczedy László alezredes Zaránd megyében működő seregtestéhez vezényelték. Részt vett a román felkelők elleni harcokban, majd a gyulafehérvári vár ostromában. Ott (?) halt meg kolerában, 1849. július 31-én.

ÖStA KA Gb. 16. LIR. 1841-1850. 32/98.; MNL OL H 92 1848:9236.; uo. H 75 1848:9612., 10995., 1849:530., 13628., 25481.; *Berkó* 1929. 17. o.; *Pete* 2014. 172–176. o.

PARAICZ ISTVÁN főhadnagy

1819 körül született Abonyban (Pest megye). Római katolikus vallású.

1848 szeptemberében hadnagy lett a jászkunsági önkéntes nemzetőrzászlóaljban, mellyel Jellačić ellen, majd októbertől a Délvidéken harcolt. 1849. január 17-étől (1-jétől) főhadnagy és segédtsízt a zászlóaljából szervezett 65. honvédszászlóaljnál a III. hadtestben, a feldunai seregben. Óbudán halt meg tifuszban, 1849. május 20-án.

Közlöny, 1849. január 20. (6. sz.) 20. o.; HL Personalia Aggházy Kamil gyűjt. 200. d. (sz. n.)

PAULUS MIHÁLY hadnagy

1823 körül született Székesfehérváron. Római katolikus vallású. (Valószínűleg Paulus Mihály sebész-mester és Hübner Anna fia, ez esetben P. Ignác Antal honvéd tüzér hadnagy testvére volt.) Nőtlen.

A szabadságharcban őrmester, 1849. április 30-ától (16-ától) hadnagy a feldunai hadsereg II. hadteste élmezőny szolgálatánál. Pesten (Ferencváros) hunyt el kolearában, 1849. május 27-én.

MNL OL H 75 1849:14084.; uo. A 216. Hal. akv.

lyonfeldi PAW ADOLF ANTAL százados

Paw József cs. kir. őrnagy és Hestler Regina fia. 1817. június 14-én született Mosonban (1939-től Mosonmagyaróvár része). Római katolikus vallású. Tanulmányait a bécsújhelyi katonai akadémián végezte. Nyugalmazott hadnagy (1835-től 1847-ig a cs. kir. 19. gyalogezredben szolgált).

1848. június 19-én főhadnaggyá nevezték ki a Veszprémben alakuló 6. honvédszászlóaljhoz. Augusztustól részt vett a délvidéki harcokban. Szeptember 24-én (okt. 1-jén) századossá léptették elő a Kassán szerveződő 20. zászlóaljhoz. December 5-én betegsége miatt két hónap szabadságot kapott. Pesten halt meg, 1849. február 16-án.

Közlöny, 1848. június 21. (13. sz.) 49. o. és szeptember 27. (109. sz.) 559. o.; *Svoboda* 1894. 630. o.; *Szalkai* 1887. 116. o.; MNL OL H 75 1848:10480., 1849:22237.; uo. A 91. Hal. akv.; ÖStA KA Gb. 19. LIR. 1841-1850. 2/119.; OSzK Gyászjel.

PAYRL (PAYERL) KÁROLY százados

Payrl János György és Sárváry Erzsébet fia. 1804. szeptember 26-án született Kassán. Evangélikus vallású. Rangfosztott cs. kir. főhadnagy (1823-tól 1832-ig a 3. huszárezredben szolgált), illetve volt tizedes (1840-től 1846-ig az 5. huszárezredben).

1848-ban főhadnagy lett az önkéntes nemzetőrségnél, és részt vett a Jellačić elleni harcokban. December 15-étől (1-jétől) százados a Pest megyei 1. önkéntes nemzetőrzászlóaljban (a későbbi 66. honvédszászlóaljban) a feldunai seregnél (később VII. hadtest). Végigküzdötte a téli és a tavaszi hadjáratot. Győrben halt meg betegségben, 1849. május 26-án.

MNL OL H 75 1849:1112., 10623.; ÖStA KA Gb. 3. HR. 1820-1840. 1/21. és 5. HR. 1841-1850 7/127.; Győr-belvárosi Római Katolikus Plébánia Szül. akv. és Hal. akv.

PESTI JÁNOS (1849-ig POEST, JOHANN) hadnagy

1812-ben született a morvaországi Neuwaschatzton. Római katolikus vallású. A kassai ezred-nevelőintézetben végzett, majd beállt a cs. kir. 34. gyalogezredhez. 1831-től őrmester, 1844-ben rokkantként felvették a nagyszombati katonai menházba. Nőtlen.

1848 őszén őrmesterként belépett a honvédsereghez csatlakozott 34. (Vilmos-) gyalogezred 1. zászlóaljához. 1849. március 13-ától (1-jétől) hadnagy. Április közepétől egy tábori kórház parancsnoka Törökszentmiklóson. Itt halt meg betegségben, 1849. május 21-én.

Közlöny, 1849. március 15. (53. sz.) 185. o.; MNL OL H 75 1849:11348., 16112.; ÖStA KA Gb. 34. LIR. 1841-1848. 12/9.

PINKA JÁNOS főhadnagy lásd BAJNOKI

turóczdivéki és nagypalugyai PLAT(T)HY DÉNES főhadnagy

Platthy Mihály Bars megyei főjegyző, később nádori ítélmester, államtanácsos és galánthai Balogh Borbála fia. 1831-ben született (Kis-)Baromlakon (Komárom megye), és Udvardon keresztelték meg október 16-án. Római katolikus vallású. 1848-ban a bécsi Theresianum növendéke volt. Nőtlen.

1848 szeptemberében beállt az alakuló 18. honvédszászlóaljhoz. Őrmester, december 3-ától (1-jétől) hadnagy, 1849. június 16-ától (máj. 16-ától) főhadnagy alakulatánál, a komáromi várőrségnél. Itt hunyt el betegségben, 1849. augusztus 17-én.

Közlöny, 1848. december 5. (178. sz.) 839. o. és 1849. június 16. (133. sz.) 501. o.; *Szinnyei* 1887. 259. o.; *Nagy* 1857–1868. IX. k. 321. o.; *Kempelen* 1911–1932. VIII. k. 334. o.; *Borovszky* [1903]. 545. o.; MNL OL H 115 2. cs. (sz. n.); uo. A 51751. Szül. akv.

nemes-podhragyai PODHRAGYAY JÓZSEF hadnagy

1814 körül született Szécsényben (Hont megye). Római katolikus vallású.

Egy 1849. február 11-ei kimutatás szerint hadnagy, Bydeskúty Ernő százados, a felső-tiszai (később I.) hadtest tüzérségi tartaléka parancsnokának segédtisztje. Budakeszin halt meg betegségben, 1849. május 14-én.

MNL OL K 57 1868:4913.; HL 1848–49. 13/230.; ÖStA KA MM. Bd. 4647. Pag. 208. (Hermann Róbert szíves közlése.)

POLDRUGÁCH SÁNDOR főhadnagy

Poldrugach János és Hertzog Alojzia fia. 1821. november 27-én született Temesváron. Római katolikus vallású.

1848 szeptemberétől a Temes megyei önkéntes nemzetőr csapat főhadnagya, részt vett a szerb felkelők elleni bántó harcokban. December 14-én a Jarkovácnál vívott csatában megsebesült. 1849. március 8-ától (1-jétől) főhadnagy a 28. honvédszászlóaljban az I. hadtestnél. A hadügyminisztérium futaraként Debrecenből bejutott a körülzárt komáromi várba, ezért április 30-án kitüntették a Magyar Katonai Érdemjel 3. osztályával. (Máj. 23-án Pesten elhelyezését kéri zászlóaljától.) Az említett zászlóalj főhadnagyként hunyt el Putnokon, 1849. július 22-én.

Közlöny, 1849. március 11. (50. sz.) 173. o. és május 2. (94. sz.) 346. o.; MNL OL H 75 1849:5212., 19275.; Mormon gyűjt. 1190347. Szül. akv.; ÖStA KA MM. Bd. 4647. Pag. 78. (Hermann Róbert szíves közlése.)

POZSGAY (POSGAI) KÁROLY hadnagy

Posgay Károly közbirtokos és Major Katalin fia. 1828. január 27-én született Lovászpatonán (Veszprém megye). Római katolikus vallású. Nőtlen.

1848. szeptember 16-án őrmester lett a Veszprém megyei, illetve az 1. dunántúli önkéntes nemzetőrszászlóaljnál. Részt vett a Jellačić elleni harcokban. November 6-ától hadnagy alakulatánál, a feldunai seregben. 1849. január 30-ától hadnagy az alakulatából szervezett 70. honvédszászlóaljban, a komáromi várórségnél. Itt hunyt el kolerában, 1849. június 14-én.

Közlöny, 1849. január 31. (15. sz.) 51. o.; MNL OL H 75 1849:19932., 23222.; MNL VeVL Pápa város sorozási jegyzőkönyve 1848/49. fol. 22.; szül. akv.-i adatok H. Szabó Lajos történész (Pápa) szívesességéből.

PRANDA VILMOS hadnagy

Pranda András „városi polgár” és Kortsek Rozália fia. 1826 körül született Breznóbányán (Zólyom megye). Evangélikus vallású.

1848 decemberétől őrmester a Zólyom megyében, illetve Besztercén alakuló honvédszászlóaljban. 1849. január 28-ától (16-ától) hadnagy alakulatánál a feldunai

(később VII.) hadtestben. Június 26-án zászlóaljából a 124. számú honvédszászlóalj lett Kmety György ezredes hadosztályában. Ekkor a hadügyminisztérium őt is számba vette, nem tudván, hogy Székesfehérváron már elhunyt kolerában, 1849. június 12-én.

Közlöny, 1849. június 30. (145. sz.) 450. o.; MNL OL H 92 1848:2032.; uo. H 75 1849:20418.; HM HIM KE 9107/Em.; ÖStA KA MM. Bd. 4647. Pag. 175. (Hermann Róbert szíves közlése.)

gróf RÁDAY ISTVÁN százados

Ráday László gróf földbirtokos és Wartensleben Ida grófnő fia. 1826. szeptember 17-én született Pesten. Református vallású. 1838–1839-ben a bécsi hadmérnöki akadémián, 1842-től 1844-ig a tullni utásziskolában tanult. 1844-től 1846-ig hadfi a cs. kir. 39. gyalogezredben. 1848-ban gyömrői birtokán élt. Nőtlen.

1848. június 19-én hadnagy lett a Pozsonyban alakuló 4. honvédszászlóaljnál. Augusztustól részt vett a délvidéki harcokban. Szeptember 24-étől (okt. 1-jétől) főhadnagy a Munkácson szerveződő 21. zászlóaljban. 1848/49. fordulóján a felső-tiszai hadtestben, később az északkelet-magyarországi 19. hadosztályban szolgált alakulatával. Május 23-ától (15-étől) százados a hódmezővásárhelyi újonctelepen szerveződő 102. zászlóaljban. Kiszomborban (Torontál megye) hunyt el kolerában, 1849. augusztus 5-én.

Közlöny, 1848. június 21. (13. sz.) 49. o., szeptember 27. (109. sz.) 560. o. és 1849. május 26. (115. sz.) 429. o.; Magyar Nemzetiségi Zsebkönyv I. r. 1. k. 202. o.; Goth. Geneal. TB 1866. 685.; *Gudenus* [1990]–1999. IV. k. 227. o.; *Gatti* 1901–1905. I. k. 802. o.; ÖStA KA Gb. 39. LIR. 1841-1848. 29/65., MNL OL H 92 1848:400.; uo. A 3302. Hal. akv.

RÉPÁSY MIHÁLY tábornok (vezérőrnagy)

Répásy József közbirtokos és Marusi Olasz Mária fia. 1800. január 26-án született Kemecsen (Szabolcs megye). Református vallású. Jogot végzett Sárospatakon. 1820-tól hadfi, 1822-től hadnagy, 1828-tól főhadnagy, 1834-től százados a cs. kir. 3. dragonyosezredben. 1839-től 1846-ig a magyar nemesi testőrség tanára Bécsben, 1844-től őrnagy. 1846-ban beosztották a Galíciában állomásozó 6. (Württemberg-) huszárezredhez. Nőtlen.

1848 júliusában ezredével hazavezényelték, és a magyar kormány parancsai alá helyezték. Szeptember közepén ezredének három századával beosztották a Jellačić-tyal szemben álló sereghez, a pákozdi csatában a magyar sereg balszárnyának parancsnoka. Október 12-étől honvéd ezredes, szabadságharchoz csatlakozott ezredének parancsnoka, egyben dandár-, majd hadosztályparancsnok lett a feldunai seregben. Az október 30-ai schwechati csatában a sereg (lovasságból álló) balszárnyát vezette. Itt tanúsított helytállásáért (a visszavonulás

fedezése) később kitüntették a Magyar Katonai Érdemjel 2. osztályával (1849. máj. 3.). December 2-ától (nov. 1-jétől) tábornok (vezérőrnagy), a hadügyminisztérium újoncozási és pótlóvazási osztályának vezetője, a honvédsereg lovasságának főfelügyelője. Irányítása alatt folyt az új huszárezredek (13–18.) felállításának és kiképzése, a cs. kir. hadseregben maradt huszárezredek (5., 7. és 12.) pótlása, valamint a régi és az új ezredek kiegészítése. Közben december 27-én az újonc honvéd csapatokból és a Délvidékről felrendelt alakulatokból Budapesten alakuló tartalék sereg (hadtest) parancsnoka lett. Csapataival a főváros feladásakor a Tiszántúlra vonult. 1849. január 18-án hadtestének harcképes alakulatait átadta Perczel Mór tábornok Központi Mozgó Seregének. 1849. január 22-étől Debrecen város katonai parancsnoka. Február elején átvette a Törökszentmiklós és környékén állomásozó Központi Mozgó Sereg parancsnokságát Perczel Mórtól. Március 8-án az említett hadtest parancsnoka Aulich Lajos ezredes lett, így Répásy Debrecenben ismét átvette osztályának irányítását a hadügyminisztériumban. E beosztásában szolgált haláláig – miközben április–májusban ideiglenesen a hadügyminiszteri teendőket is ellátta (Mészáros Lázár lemondását követően, Klapka György megérkeztéig). A szabadságharc végén Szegeden kolerában halt meg, 1849. július 29-én.

Közlöny, 1848. október 13. (125. sz.) 625. o. és 1849. január 24. (9. sz.) 31. o., március 21. (58. sz.) 203. o., május 8. (99. sz.) 365. o.; *Gelich* 1882–1889. I. k. 142–143. o.; *Hellebronth* 1914. 316–317. o.; *Kedves* 2007.; KLÖM XIV. k. 985. o. és XV. k. 939. o.; OSzK Kt Dudás gyűjt. (portréja ui.); ÖStA KA Gb. 6. HR. 1841–1850. 15/84.; HL 1848–49. 41/5. és 16.; uo. Pesti hadb. 1852–10/13.

RÉPÁSSY RUDOLF főhadnagy

1822 körül született Zsegrán (Zsiga, Szepes megye). Római katolikus vallású. 1848-ban pesti lakos, felesége Eisenfels Sarolta.

1848 nyarán a pesti lovas nemzetőrség hadnagyává választották. 1849. január 25-étől (1-jétől) főhadnagy a 14. (Lehel-) huszárezred létszámában és parancsörtsízt, majd hadi pénztárnok Répásy Mihály tábornok mellett. Pesten (Lipótváros) halt meg kolerában, 1849. május 8-án.

Közlöny, 1849. január 27. (12. sz.) 41. o.; MNL OL H 75 1849:8188., 10085.; uo. A 68. Hal. akv.

salamonfalvi RIMANÓCZY KÁLMÁN hadnagy

Rimanóczy Antal cs. kir. huszár őrnagy és Gruber Borbála fia, R. Károly honvéd százados öccse. 1827. július 20-án született Üllőn (Pest megye). Római katolikus vallású. Nőtlen.

1848. szeptember 6-án hadnagy lett a Pest megyei 2. önkéntes nemzetőrzászlóaljban. Ivánka Imre őrnagy dandárjában részt vett a Jellačić elleni harcokban.

1849. január 30-ától hadnagy az alakulatából szervezett 70. honvédszászlóaljban, a komáromi várőrségnél. Ott halt meg tifuszban, 1849. március 15-én.

Közlöny, 1849. január 31. (15. sz.) 51. o.; HL 1848–49. 36. könyv; MNL OL A 5268. Szül. akv.; ÖStA KA MM. Bd. 4648. Pag. 270. (Hermann Róbert szíves közlése.)

alsó- és felsőruttkai RUTTKAY KÁROLY százados

Ruttkay József abonyi postamester és Czipszer Kata fia. 1816. október 21-én született Abonyban (Pest megye). Evangélikus vallású. Gimnáziumot végzett. 1834-től hadfi a cs. kir. 37. gyalogezredben, és folyamatosan szolgálva 1846-tól a 12. (Nádor-) huszárezred főhadnagya. (József nevű testvére révén Kossuth Lajos sógora volt.) Nőtlen.

1848. október 3-án (1-jén) százados lett az alakuló 18., majd a 49. honvédszászlóaljnál. Vácon halt meg betegségben, 1848. november 25-én.

Közlöny, 1848. október 6. (118. sz.) 597. o.; *Tragor* 1908. 67. o.; *Nagy* 1857–1868. IX. k. 837. o.; ÖStA KA Gb. 12. HR. 1851-1860. 1/39.; Anyakönyvi adatok Szluha Márton szíves közlése alapján.

RUZITSKA ALBERT százados

1824-ben született Nagyszalontán (Bihar megye). Római katolikus vallású. Gimnáziumot végzett. 1842-től közvitéztként, 1846-tól tizedesként, 1848. április 16-ától őrmesteri rangban a cs. kir. 39. (Don Miguel-) gyalogezredben szolgált. Nőtlen.

1848 augusztusában hadnagy, Vas megye Preuszler Antal őrnagy vezette nemzetőrzászlóaljának segédtisztje lett. November 16-ától (15-étől) főhadnagy a honvédsereghez csatlakozott 34. (Vilmos-) gyalogezred 1. zászlóaljánál, a feldunai seregben, 1849 januárjától a felső-tiszai hadtestnél. Március 16-án kérésére leszereltek. Később ismét szolgálatba állt a debreceni térparancsnokságnál. Május 23-ától (jún. 1-jétől) százados. Június 26-án áthelyezték az alakuló 91. honvédszászlóaljhoz. Perczel Mór tábornok törzsének tagjaként Szolnokon hunyt el betegségben, július 23-án.

Közlöny, 1848. augusztus 17. (69. sz.) 335. o., december 23. (196. sz.) 920. o., december 30. (202. sz.) 951. o. és 1849. március 14. (52. sz.) 181. o., május 26. (115. sz.) 429. o., június 8. (126. sz.) 473. o.; MNL OL H 92 1848:2448.; uo. H 75 1849:8004., 6053., 10623., 19604.; HL 1848–49. 14/138.; ÖStA KA Gb. 39. LIR. 1841-1848. 26/198.; uo. MM. Bd. 4647. Pag. 332.

SCHAEFFER (SCHÄFFER) JÁNOS hadnagy

Őrmester, 1849. február 8-ától (jan. 15-étől) hadnagy a 35. (Zrínyi-) honvédszászlóaljban. Jászárokszálláson hunyt el kolerában, 1849. június 29-én.

Közlöny, 1849. február 11. (25. sz.) 89. o.; MNL OL K 57 1867:462.

SCHAUMBURG, FRIEDRICH főhadnagy

Apja könyvkereskedő volt. 1828. december 12-én született Bécsben. Római katolikus vallású. 1841-től a bécsi hadmérnöki akadémia hallgatója. 1847-től hadnagy a 60. (Wasa-) gyalogezredben. Nőtlen.

1848 őszén ezredével csatlakozott a honvédsereghez, és főhadnagy lett (okt. 27-étől). Az ezred eszéki várórséghez kikülönített osztályánál szolgált. December közepén kilépett a honvédseregből.

Bécsben halt meg vizsgálati fogsága idején, 1849. május 9-én.

Gatti 1901–1905. I. k. 824. o.; MNL OL H 75 1848:9270., 12942.; ÖStA KA Gb. 60. LIR. 1841-1850. 34/4.

SCHÉNER DÉNES főhadnagy

Schener György, Csongrád megye főmérnöke és Nagy Rozália fia, S. Gyula honvéd hadnagy testvére. 1824. augusztus 19-én született Hódmezővásárhelyen. Római katolikus vallású. 1848. május 2-án Csongrád megye útbiztosává választották.

1849. április 19-étől (1-jétől) főhadnagy a Csongrád megyében alakult önkéntes zászlóaljnál, mellyel részt vett a délvidéki harcokban. Június 7-étől az alakulatából szervezett (de sorszámot már nem kapott) honvédzászlóalj főhadnagya. Perlaszon halt meg kolerában, 1849. július 9-én.

Pesti Hírlap, 1848. március 31. (15. sz.) 279. o.; *Közlöny*, 1849. július 8. (29. sz.) 115. o.; MNL OL H 75 1849:9988., 20352.; uo. A 5085. Szül. akv.; ÖStA KA MM. Bd. 4646. Pag. 305. (Hermann Róbert szíves közlése.)

SCHLUGA JÁNOS báró, százados

Schluga Ignác báró és Lahner Magda fia. 1805. november 22-én született Besztercebányán. Német anyanyelvű, római katolikus vallású. A Selmeci Akadémia bányász szakán végzett. Nyugalmozott cs. kir. hadnagy (1828-tól 1840-ig a 3. vadászzászlóaljban és a 23. gyalogezredben szolgált). 1848-ban Zólyom megyében élt.

1848. október 10-én (1-jén) főhadnaggyá nevezték ki az alakuló 17. honvédzászlóaljhoz, de a Zólyom megyében szerveződő (Ruttkay István alispán alakította) zászlóaljnál lett az. Közreműködött az északnyugat-magyarországi harcokban. 1849. január 30-ától (1-jétől) százados a 64. honvédzászlóaljja lett alakulatánál, a komáromi várórségnél. 1849. január 15-étől a vár élelmiszerraktárának főfelügyelője. Betegségben hunyt el, március 25-én.

Közlöny, 1848. október 11. (123. sz.) 617. o. és 1849. január 31. (15. sz.) 51. o.; MNL OL H 92 1848:4791.; uo. H 75 1849:1567.; uo. C 981. Szül. akv.; ÖStA KA Conduite-Listen 23. LIR. 1839.; uo. Lieutenant 62/129.

SCHUCHHARD, EDUARD százados

Schuchhard János cs. kir. főhadnagy és Morecz Katalin fia. 1814-ben született Račán (Szentgyörgyi határőrezred, Horvátország). Római katolikus vallású. 1831-ben hadfi lett a cs. kir. 5. határőr-, majd folyamatosan szolgálva 1847-től főhadnagy a háromszéki 15. (2. székely) határőrezredben. Nőtlen.

1848 októberében ezrede Háromszéken levő részével csatlakozott a honvédsereghez, részt vett a szék önvédelmi harcában. 1849. február 21-étől (15-étől) százados ezrede 1. zászlóaljánál, mellyel a hónap végén közreműködött az Észak-Erdélybe tört császári Urban-hadoszlop kiverésében. Alakulatával (amely áprilisban a 83. honvédszászlóalj lett) később a besztercei hadosztályban szolgált. Borgótián hunyt el betegségben, 1849. május 12-én.

Közlöny, 1849. március 27. (63. sz.) 303. o.; *Nagy* 1896. XVII. o.; MNL OL H 75 1849:14135., 21688.; ÖStA KA Conduite-Listen 15. GIR-1847.

SIMON ANDRÁS alezredes

Nemes Simon László iparosmester és Sarotár Anna fia. 1794. február 16-án született Kiscellen (Vas megye). Római katolikus vallású. Jogot végzett. 1817-ben közvitéz lett a cs. kir. 19. gyalogezredben. Folyamatosan szolgálva 1845-től alszázadosi, 1848. július 18-ától pedig főszázadosi rendfokozatban a 48. (Ernö-) gyalogezred 3. zászlóaljánál szolgált. Nőtlen.

A magyar kormány alá rendelt alakulatával júliustól a drávai horvát határt őrizte. Szeptemberben, a Jellačić előli visszavonulást követően részt vett a pákozdi csatában, majd a horvát sereg üldözésében. Október 27-étől (16-ától) honvéd őrnagy, zászlóaljának parancsnoka a feldunai seregben. Kiténtette magát a december 16-ai nagyszombati ütközetben. 1849. január 5-én (1848. dec. 16-án) Görgei tábornok alvezredessé léptette elő, és a feldunai sereg (később VII. hadtest) törzsdandárjának (a „főhadiszállás hadoszlopának”) parancsnoka lett. (Előléptetését a hadügyminisztérium április elején hagyta jóvá.) Kerecsenden hunyt el szélütésben, 1849. március 30-án.

KLÖM XIII. k. 277., 290–291., 582., 868. o.; MNL OL H 75 1849:10623.; *Balogh – Szluha* 1998. 284. o.; *Breit* 1897–1899. II. k. 40. o.; *Wacquant* 1900. 360., 362. o.; MNL OL A 4422. Szül. akv.; ÖStA KA Gb. 48. LIR. 1841-1850. 29/105.; uo. MM. Bd. 4647. Pag. 181. (Hermann Róbert szíves közlése.)

sóvári SOÓS ISTVÁN hadnagy

Soós János és Balogh(i) Mária fia. 1820. augusztus 9-én született Kassán. Római katolikus vallású.

1848. december 2-ától (1-jétől) hadnagy, Madarassy Miklós Zemplén megyei nemzetőr őrnagy segédtszjtje. Egy 1849. április 9-ei jelentés szerint „meghalálozott”.

Közlöny, 1848. december 3. (176. sz.) 829. o.; MNL OL H 75 1849:9697.; uo. C 1173. Szül. akv.

SPLÉNY MIHÁLY báró nemzetőr őrnagy

Splény Ferenc báró cs. kir. altábornagy és Matskássy Anna fia. 1803. augusztus 5-én született Kolozsváron. Római katolikus vallású. Őrnagyi címmel kilépett cs. kir. főszázados (1821-től 1837-ig szolgált, utoljára a 11. huszárezredben). 1848-ban földbirtokos és főszolgabíró volt Alsó-Fehér megyében. 1838-ban megnősült, felesége báró Kemény Kata (meghalt Budapesten, 1880-ban), két gyermek apja.

1848. június 20-ától a kolozsvári nemzetőrség megbízott szervezője, július elején alparancsnoka. Október 30-án (16-án) a város nemzetőr őrnagya lett. Kolozsvár visszafoglalását (dec. 24.) követően egy ideig a város katonai térparancsnoka, majd ismét nemzetőrségének parancsnoka. Pesten halt meg kolerában, 1849. június 25-én.

Közlöny, 1848. november 3. (146. sz.) 709. o.; HL Pesti hadb. 1852-10/12.; *Splény* 1984. I. k. 109–111., 162., 275. o.; *Szilágyi* 1898. 416. o.; *Süli* 2011. 23. o.; *Gudenus* [1990]–1999. III. k. 347–348. o.; ÖStA KA Conduite-Listen Nr. 564. (11. HR. 1836.); MNL OL 6458. Szül. akv.

STADLER, JOSEF hadnagy

1821-ben született Gumpendorfban (Bécs elővárosa). Római katolikus vallású. 1841-től a cs. kir. tűzszerészkarban, majd az 5. (Bervaldo-) tüzérezredben szolgált. Nőtlen.

1848 novemberében átlépett a honvéd tüzérséghez. Tüzemester, 1849. június 13-ától (1-jétől hadnagy a bácskai IV. hadtest tizenkétfontos ütegénél. Törökbecsén hunyt el kolerában, 1849. július 6-án.

MNL OL H 75 1849:23824., 31207.; ÖStA KA Gb. 5. FAR. 1841-1854. 50/73.; uo. MM. Bd. 4646. Pag. 283. (Hermann Róbert szíves közlése.)

STALLER KÁROLY lásd AUERSPERG

STEININGER, GEORG százados

1793-ban született Jetzelsdorfon (Alsó-Ausztria). Osztrák nemzetiségű. 1812-ben közzvitéz lett a cs. kir. 4. vértesezredben, 1831-től hadnagy, 1848. május 16-ától főhadnagy a szekereszkar pesti parancsnokságán. Nőtlen.

Októberben intézményével a honvédsereg kötelékébe került. November 8-ától (16-ától) százados az említett intézménynél. Decemberben gyógyíthatatlan betegként szabadságolták. Pesten hunyt el, 1849. január 22-én.

ÖStA KA Gb. Fuhrw. Korps; MNL OL H 75 1848:9364., 10416., 11799.; HL Abszolutizmuskori gyűjt. 164. cs. 24.

SÜLLEY IMRE főhadnagy

Uradalmi gazdasági írnok volt Fóton (Pest megye) a gróf Károlyi birtokon.

1848. november 25-én (dec. 1-jén) számvevő hadnaggyá nevezték ki a 47. honvédszászlóaljhoz. November 30-án áthelyezték a 16. (Károlyi-) huszárezredhez. Számvevő főhadnagy uo. Kiskunmajsán halt meg kolerában, 1849. július 18-án.

Közlöny, 1848. november 27. (170. sz.) 805. o. és december 2. (175. sz.) 825. o.; MNL OL H 75 1849:24953.

SZABÓ MIHÁLY hadnagy

1816-ban született Diósgyőrben (Borsod megye). Evangélikus vallású, de 1842-ben áttért a római katolikus hitre. Csizmadiamesterséget tanult. 1834-ben közvitész, 1839-ben örvezető, 1843-ban tizedes lett a cs. kir. 34. (Vilmos-), magyarországi sorozású, vulgárisan Porosz hercegeként említett gyalogezrednél.

1848 őszén ezrede 1. zászlóaljával csatlakozott a honvédsereghez. Őrmester, 1849. március 13-ától (1-jétől) hadnagy alakulatánál (a későbbi 112. honvédszászlóaljnál) a feldunai hadseregben, a III. hadtestnél. Meghalt betegségben Pesten, 1849. június 1-jén.

Közlöny, 1849. március 15. (53. sz.) 185. o.; HL 1848–49. 16/331.; ÖStA KA Gb. 34. LIR. 1841-1850. 4/154.; uo. MM. Bd. 4646. Pag. 123. (Hermann Róbert szíves közlése.)

SZALAY LÁSZLÓ hadnagy

Szalay János és Török Klára fia. 1825. június 19-én született Kecskeméten. Református vallású. 1848-ban mérnök volt. Nőtlen.

A szabadságharcban a honvéd tüzérségnél szolgált. Tüzemester, 1849. március 6-ától (1-jétől) hadnagy egy hatfontos ütegnél, a felső-magyarországi (később IX.) hadtestben. Kiskunfélegyházán halt meg kolerában, 1849. július 12-én.

Közlöny, 1849. március 7. (46. sz.) 159. o.; MNL OL H 75 1849:36701.; uo. A 692. Szül. akv.

szemerei SZEMERE LÁSZLÓ nemzetőr őrnagy

Szemere István közbirtokos, megyei alispán és Máriássy Klára fia. 1793-ban született Kisazaron (Zemplén megye). Református vallású. Jogot végzett Sárospatakon. 1848-ban nyugalmazott cs. kir. őrnagy (1813-tól 1843-ig a 6. huszárezredben szolgált). Nőtlen.

1848. június 19-én kinevezték a Hajdú-kerületben alakuló lovas nemzetőrség őrnagyává. Debrecenben hunyt el betegségben, 1848. július 21-én.

Közlöny, 1848. június 22. (14. sz.) 53. o. és augusztus 6. (58. sz.) 273. o.; *Urbán* 1973. 389., 392. o.; ÖStA KA Gb. 6. HR. 1841-1848. 2/19.; *Zarándy* 1910. (portré ui.); *Nemesi évkönyv* 1935. 248. o. (portré); *Pizzighelli* 1901.

keresztesi SZENDE KÁLMÁN hadnagy

Szende (1839-ig Frummer) Zsigmond volt cs. kir. főhadnagy, közbirtokos, táblabíró és Liszka Fanni fia, Sz. Béla honvéd százados öccse. 1830 körül született Lugoson (Krassó megye). Római katolikus vallású. 1848-ban diák. Nőtlen.

1848 júniusában közvitéz lett a Pest-Budán alakuló 1. honvédszászlóaljban. Szeptembertől Jellačić ellen harcolt, őrmesterré léptették elő. December 16-án a hadügyminisztérium hadnaggyá nevezte ki a szerveződő 58. honvédszászlóaljba, de már előbb Pozsonyban meghalt tüdőbajban, 1848. november 17-én.

Közlöny, 1848. július 9. (30. sz.) 119. o. és 1849. január 16. (2. sz.) 5. o.; *Nagy* 1857–1868. IV. k. 285. o.; *Kempelen* 1911–1932. V. k. 201. o.; HL 1848–49. 70. könyv. Hal. akv.

SZENTPÉTERI MIKLÓS százados

1826 körül született Kolozsváron. Örmény eredetű magyar nemességet nyert család sarja. Római katolikus vallású. Sz. Imre honvéd százados és Sz. Ferenc honvéd hadnagy testvére.

Előbb a Közép-Szolnok megyei nemzetőrség hadnagya, majd 1848 októberében őrmester lett a Szilágysomlyón alakuló 31. honvédszászlóaljban. December 5-étől (1-jétől) hadnagy alakulatánál, Bem tábornok seregében. 1849. február 12-étől (1-jétől) főhadnagy a Kolozsvárott szerveződő 73. zászlóaljnál. Március 13-ától (1-jétől) százados ugyanott. A dési katonai kórházban hunyt el betegségben, 1849. április 29-én.

Közlöny, 1848. december 7. (180. sz.) 851. o. és 1849. február 13. (27. sz.) 95. o., március 14. (52. sz.) 181. o.; *Szongott* 1898–1901. II. k. 471. o.; *Kádár* 1896. 220. o.; *Varga* 2000. 234. o.; MNL OL H 92 1848:6662.; uo. H 75 1849:15718.; uo. K 57 1867:1862.

négyesi SZEPESSY KÁLMÁN főhadnagy

Szepessy József Borsod megyei adószedő és Gencsy Zsófia gyermeke. 1827-ben született. 1848-ban ügyvéd volt és nőtlen. (Felesége később P. Szathmári Anna lett).

1848 őszén a Borsod megyei önkéntes nemzetőrzászlóalj hadnagya, illetve szeptember 15-étől főhadnagy-segéd tisztje, részt vett a Jellačić elleni hadjáratban. Alakulatával (melynek vállalt szolgálati ideje letelt) november végén hazatért. Ismeretlen dátummal még 1849-ben elhunyt betegségben.

Közlöny, 1848. szeptember 18. (101. sz.) 511. o.; MNL OL H 92 1848:3840.; *Nagy* 1857–1868. X. k. 670., 673. o.; *Nemesi Évkönyv* 1925–1926. 283. o.; *Turul*, 11. (1893) 143. o.

szunyoghi SZUNYOGH MANÓ hadnagy

Szunyogh Salamon közbirtokos és Apagyi Mária fia. Ibronyban (Szabolcs megye) született 1823. július 20-án, és Leveleken keresztelték meg augusztus 5-én a római katolikus vallásra. Nőtlen.

1848 szeptemberétől a Szabolcs megyei önkéntes nemzetőrzászlóalj, november-től a 48. honvédszászlóalj katonája. Örmester, 1849. február 12-étől (1-jétől) hadnagy alakulatánál, a II. hadtestben. Tótmegyeren (Nyitra megye) hunyt el kolerában, 1849. június 9-én.

Közlöny, 1849. február 13. (27. sz.) 95. o.; *Borovszky* [2012]. 483., 534. o.; MNL OL H 75 1849:20936.; uo. A 862. Szül. akv.; anyakönyvi adatok Benda Gyula szíves közlése alapján.

TAKÁCSY JÓZSEF főhadnagy

1825 körül született. Római katolikus vallású. Nőtlen.

1849. március 4-étől (febr. 1-jétől) főhadnagy és dandár-segédtsízt a komáromi várórségnél, az 57. honvédszászlóalj tiszti létszámában. Komáromban hunyt el tifuszban, 1849. április 8-án.

MNL OL H 75 1849:4618., 19932.; ÖStA KA MM. Bd. 4648. Pag. 280. (Herman Róbert szíves közlése.)

TERSZTYÁNSZKY JÓZSEF főhadnagy

1817 körül született. Evangélikus vallású.

1848. szeptember 10-én (7-én) főhadnagy lett a Veszprém megyei-, illetve 1. dunántúli önkéntes nemzetőrzászlóaljban. Kosztolányi Mór őrnagy dandárjában részt vett a Jellačić elleni hadjáratban. Alakulatával később a feldunai seregben szolgált. 1849. január 30-ától főhadnagy a csapattestéből szervezett 70. honvédszászlóaljban, a komáromi várórségnél. Később áthelyezték a 46. zászlóaljhoz. Komáromban halt meg betegségben, 1849. május 5-én.

Közlöny, 1849. január 31. (15. sz.) 51. o.; MNL OL H 92 1848:8140.; uo. H 75 1849:19932.; uo. Hal. akv.

T(H)URY JÓZSEF százados

1810-ben született Egerben. „Óhitű” (azaz görögkeleti, vagy görögkatolikus vallású) volt. Előbb kereskedő. 1828-tól közvitéz, folyamatosan szolgálva 1846-tól főhadnagy a cs. kir. 1. (Császár-) huszárezredben. Nőtlen.

1848 nyarán ezredével részt vett a délvidéki, szerb felkelők elleni harcokban, októberben csatlakozott a honvédsereghez. November 9-étől (1-jétől) alszázados. 1849. január 9-étől (1-jétől) századkapitány ezredénél a feldunai hadtestben, majd a Központi Mozgó Seregben. Február 5-én két hónap betegszabadságot kapott, Székelyhídra vonult. Miskolcon halt meg betegségben, 1849. április végén.

Közlöny, 1849. január 16. (2. sz.) 5. o.; MNL OL H 75 1848:9422., 1849:237., 11204., 15255.; uo. H 92 1848:5857.; HL 1848–49. 12/280. és 16/222.; ÖStA KA Gb. 1. HR. 1841-1850. 1/186.

TICHY JÁNOS (IMRE) hadnagy

Tichy Pál városi polgár és Madva Xintia fia. 1807. szeptember 30-án született Szakolcán (Nyitra megye). Római katolikus vallású. 1848-ban nőtlen.

1848. december 16-án hadnagy lett a Veszprém megyei 1. dunántúli önkéntes nemzetőrzászlóaljnál, a feldunai seregben. 1849. január 30-ától hadnagy a csapattestéből szervezett 70. honvédszászlóaljban, a komáromi várórségnél. Később áthelyezték a várórség hadmérnöki karához. Betegségben hunyt el 1849-ben, ismeretlen dátummal.

Közlöny, 1849. január 31. (15. sz.) 51. o.; MNL OL H 75 1849:19932.; uo. Szül. akv.; HL 1848–49. 36. könyv.

TÓBIÁS DÁNIEL hadnagy

Tanulmányait a Sárospataki Református Kollégiumban végezte.

1848 szeptemberében beállt a Szabolcs megyében alakuló önkéntes nemzetőrzászlóaljba. Októberben részt vett Jellačić tartalék hadtestének ozorai lefegyverzésében. Novembertől őrmester, 1849. február 12-étől (1-jétől) hadnagy a 48. honvédszászlóaljja lett alakulatánál, Perczel Mór tábornok drávai hadtestében, illetve a Központi Mozgó Seregnél, majd az abból alakult II. hadtestben. Tüdőgyulladásban hunyt el június elején az esztergomi katonai kórházban.

Közlöny, 1849. február 13. (27. sz.) 95. o.; *Karsa* 1993. 161–163. o.

TROMBETTA, KARL hadnagy

Leibnitzben született (Stájerország). Római katolikus vallású. Egy ideig a bécsújhelyi katonai akadémián tanult, illetve altisztként a cs. kir. hadseregben szolgált. 1848-ban technikus. Az októberi bécsi forradalomban az egyetemi légió századosa volt. A császáriak elfogták, de 1849. május 26-án szabadon engedték. Nőtlen.

Kiszabadulása után Magyarországra szökött, és szolgálatra jelentkezett a honvédseregbe. Június 30-án (16-án) hadnaggyá nevezték ki a 2. utászászlóalj állományába, illetve parancsörtiszt lett Török Ignác tábornok, a honvéd mérnökparancsnok mellett. Július 15-én Szolnoknál a Tiszába fulladt.

Közlöny, 1849. július 18. (152. sz.) 564. o.; MNL OL H 75 1849:23626., 25241.

UJJ FERENC hadnagy

1831-ben született Bábán (Vas megye). 1848-ban diák volt. Nőtlen.

1848. szeptember 7-étől a Veszprém megyei önkéntes nemzetőrzászlóalj katonája. Részt vett a Jellačić elleni harcokban. Alakulatával később a feldunai

seregben szolgált. 1849 januárjától őrmester a csapatából szervezett 70. honvédszászlóaljban, a komáromi várőrségnél. Július 25-étől (jún. 20-ától) a hadügyminiszterium hadnaggyá léptette elő, de már július 4-én elhunyt kolerában Komáromban.

Közlöny, 1849. augusztus 11. (165. sz.); MNL OL H 75 1849:21057., 31389.; ÖStA KA MM. Bd. 4648. pag. 368. (Hermann Róbert szíves közlése.)

UJLAKI GUSZTÁV (MIKLÓS) főhadnagy

1845-ben befejezte jogi tanulmányait a Nagyenyedi Református Kollégiumban.

A szabadságharcban őrmester, 1848. december 11-étől (1-jétől) hadnagy, 1849. március 25-étől (febr. 16-ától) főhadnagy a Kolozsváron alakult 11. honvédszászlóaljban, az erdélyi seregnél. Gyulafehérváron halt meg betegségben, 1849 nyarán.

Közlöny, 1849. január 14. (1. sz.) 2. o. és március 27. (63. sz.) 223. o.; MNL OL K 57 1868:3534.; *Jakó* 1979. 247. o.

VÁRDAY KÁROLY hadnagy

Tűzmester, 1849. június 1-jétől hadnagy az Országos Tüzérségi Főhadszer Hivatalnál Nagyváradon, majd a komáromi várőrségnél. Komáromban halt meg betegségben, 1849. szeptember 9-én.

Közlöny, 1849. június 10. (128. sz.) 481. o.; *Szinnyei* 1887. 324. o.

VASVÁRY PÁL főhadnagy

Vasváry Pál közbirtokos, Kecskemét város tanácsnokának és Orbán Juliannának a fia. 1821. május 31-én született Kecskeméten. Református vallású. Előbb kereskedő. 1843-ban beállt a cs. kir. 9. (Miklós-) huszárezredbe, ahol 1848-ban tizedesként szolgált. Nőtlen.

1848 szeptemberében kitüntette magát a Jellačić elleni harcokban. November 24-étől (16-ától) hadnagy, a Zala megyei 56. honvédszászlóalj segédtisztje. 1849. június 16-ától (máj. 16-ától) főhadnagy alakulatánál a II. hadtestben. Június 16-án a peredi ütközetben ismét kitüntette magát. Július 17-én áthelyezték a 14. (Lehel-) huszárezredhez, de már július 9-én elhunyt kolerában Komáromban.

Közlöny, 1848. november 17. (160. sz.) 765. o., november 27. (170. sz.) 805. o. és 1849. június 16. (133. sz.) 502. o.; MNL OL H 92 1848:6984.; uo. H 75 1849:22450.; uo. A 692. Szül. akv.; ÖStA KA Gb. 9. HR. 1841-1848. 12/172.

VECSEY MIKLÓS főhadnagy

Nemes Vecsey Károly református lelkész és Tóth-Pápay Ágnes fia. 1830. május 20-án született Tatán (Komárom megye). 1846-tól 1848-ig a Pápai Református Kollégium diákja. Nőtlen.

1848. november 11-én a Buttler Sándor (Alexander) gróf vezette 18. (a későbbi 54.) honvédzászlóalj őrmestereként hadnagyi rangért folyamodott a hadügyminisztériumhoz Pozsonyból. 1849. június 14-étől (máj. 16-ától) hadnagy az 54. zászlóaljnál a II. hadtestben. Augusztus 29-étől (26-ától) főhadnagy a 202. zászlóaljban, a komáromi várórségnél. Ott halt meg kolerában, 1849. szeptember 4-én.

Közlöny, 1849. június 16. (133. sz.) 501. o.; *Színnyei* 1887. 322. o.; MNL OL H 92 1848:8566.; uo. A 1563. Szül. akv.; *Köblös* 2015. 317., 897. o.

VELENC(Z)EI GYULA hadnagy

1829 körül született Nyíregyházán. Római katolikus vallású. Nőtlen.

1848 szeptemberében beállt a Szabolcs megyében alakuló önkéntes nemzetőrzászlóaljhoz. Alakulatával Perczel Mór tábornok drávai hadtestében, 1849 januárjától a Központi Mozgó Seregben, majd az ebből lett II. hadtestben szolgált. Tizedes, 1849. május 28-ától (16-ától) hadnagy a Bocskai-zászlóaljnál (a későbbi második 52. honvédzászlóaljban), az említett hadtestben. Tésen (Veszprém megye) hunyt el betegségben, 1849. augusztus 19-én.

MNL OL H 75 1849:19671.; uo. A 3707. Hal. akv.; HL 1848–49. 30/310 a.

viski VERÉCZY KÁROLY hadnagy

1827 körül született Máramarosszigeten.

1849. február 16-ától hadnagy a Máramaros megyei önkéntes, május 13-ától az előbbiből szervezett 105. honvédzászlóaljban. Alakulatával végig az északkelet-magyarországi seregtestben (1849 nyarán az ebből lett Kazinczy-hadosztályban) szolgált. Nagybányán halt meg betegségben, 1849. augusztus 16-án.

Borovszky [1908]. 292. o.; *Közlöny*, 1849. május 5. (98. sz.) 364. o.; MNL OL H 75 1849:11140.; ÖStA KA MM. Bd. 4647. Pag. 76. (Hermann Róbert szíves közlése.)

VIDOVITS LÁSZLÓ hadnagy

Nemes Vidovits Ferenc Békés megyei főszolgabíró és Kállay Zsuzsanna fia, V. Ferenc honvéd főhadnagy (?) testvére. Római katolikus vallású. 1831. április 1-jén született Szarvason (Békés megye). 1848-ban diák. Nőtlen.

1848. november 10-én (okt. 1-jén) hadnagy lett a 48. honvéd- (előbb Szabolcs megyei önkéntes nemzetőr-) zászlóaljban. A pesti ludovíceumi kórházban halt meg kolerában, 1849. május 24-én.

Nagy 1857–1868. XII. k. 183. o.; *Borovszky* [2012]. 537. o.; MNL OL H 75 1849:19671.; uo. A 3332. Szül. akv.; HL 1848–49. 31/516. és 36. könyv; uo. *Persoonalia Aggházy Kamil gyűjt.* 200. d. (sz. n.)

VOLP FERENC főhadnagy

1818-ban született Serethen (Szeretvásár, Siret, Bukovina). Római katolikus vallású. A szatmári ezred-nevelőintézetben végzett. 1836-tól közvitéz, 1845-től tizedes, 1848. április 12-étől őrmester a cs. kir. 39. (Don Miguel-) gyalogezredben. Nőtlen.

Ezredével 1848 nyarán a szerb felkelők ellen harcolt, ősszel csatlakozott a honvédsereghez. 1849. január 4-étől (1-jétől) hadnagy, majd főhadnagy és ezredének segédtisztje. Ismeretlen dátummal elhunyt a péterváradai várórségnél, 1849-ben.

MNL OL H 75 1849:184., 27066.; ÖStA KA Gb. 39. LIR. 1841-1848. 8/182.

WALDMANN JÓZSEF hadnagy

1827 körül született Pozsonyban. Római katolikus vallású. Nőtlen.

Tizedes (?), 1849. január 14-étől (1-jétől) hadnagy az olasz legénységű cs. kir. 16. (Zanini-) gyalogezred honvédsereghez csatlakozott 2. zászlóaljánál. Április elején áthelyezték az alakuló olasz légióhoz. Debrecenben meghalt tüdőgyulladásban, 1849. április 14-én.

Közlöny, 1849. február 1. (16. sz.) 55. o.; *Berkó* 1929. 14. o.; MNL OL H 75 1849:1721., 10209., 19932.; HL 1848–49. 16/132. és 70. könyv.

ZÁMBORY FERENC főhadnagy

1802 körül született Kassán. Római katolikus vallású. 1848-ban uradalmi gazdatiszt volt a Bihar megyei Létán. Nős.

1849. július 21-étől (jún. 20-ától) hadnagy Reviczky László őrnagy Bihar megyében alakult önkéntes vadászcsapatánál. A zarándi „hadosztály” (helyesen dandár) kötelékében részt vett a román felkelők elleni harcokban. Nagyváradon hunyt el kolerában, 1849. július 23-án.

Közlöny, 1849. július 24. (157. sz.) 581. o.; MNL OL K 57 1868:2830., 4957.; ÖStA KA MM. Bd. 4649. Pag. 168. (Hermann Róbert szíves közlése.)

réthei ZÁMBORY JÓZSEF főhadnagy

Zámbory József, Kassa város hadnagya (1849) és Antalffy Karola fia, Z. Emil honvéd őrnagy bátyja. 1821. május 28-án született Kassán. Római katolikus vallású. 1848-ban ügyvéd. Nőtlen.

1848. október 20-ától (16-ától) hadnagy a Kassán alakuló 20. honvédzászlóaljban. 1848/49 fordulóján részt vett a felső-tiszai harcokban. 1849. március 18-ától (16-ától) főhadnagy a Bihar megyei Kabán újjáalakuló zászlóaljánál. Meghalt aznap (18-án) uo. betegségben.

Közlöny, 1848. október 21. (133. sz.) 657. o. és 1849. március 21. (58. sz.) 203. o.; MNL OL H 75 1849:7383., 11217.; uo. C 1173. Szül. akv.; HL 1848–49. 70. könyv.

ZSIGA SÁMUEL hadnagy

Moczó Zsiga Sámuel és Szőcs Sára fia. 1819. augusztus 19-én született Kunmadason. Református vallású. Kovácsmesterséget tanult. 1841-től (1848-ban is) közvéltész volt a magyar cs. kir. 12. (Nádor-) huszárezrednél Csehországban. Nőtlen.

1848. október 21-én századával, Sréter Lajos százados vezetésével megszökött, hazatért, és csatlakozott a honvédsereghez. November 1-jétől tizedes ezrede első osztályánál, a feldunai seregben. Később őrmester. 1849. június 23-án Üchtritz Emil báró, alezredes hadnaggyá terjesztette fel az ezred újonnan alakult osztályához. Újaradon hunyt el kolerában, 1849. augusztus 9-én.

MNL OL H 92 1848:7381.; uo. H 75 1849:32503.; HL 1848–49. 13/425.; ÖStA KA Gb. 12. HR. 1841-1850. 10/158.; uo. MM. Bd. 4647. Pag. 51. (Hermann Róbert szíves közlése.); Szül. akv. adat Becskerek László szíves közlése alapján.

II. A fegyverletételt követően elhunyt tisztek

ALMÁSSY JÁNOS százados

Almássy János és Jurasin Mária fia. 1801. október 4-én született Gölnicen (Szepes megye). Magyar nemes. Evangélikus vallású. 1822-ben beállt a 60. gyalogezredhez. 1836-tól zászlós a 4. helyőrségi zászlóaljnál, 1843-tól hadnagy az óbudai katonai ruházati bizottmánynál. Felesége Viru Mária.

1848. október 19-étől (16-ától) honvéd főhadnagy, a miskolci katonai ruházati raktár parancsnoka. 1849. február 10-étől (1-jétől) százados és osztályvezető az Országos Ruházati Bizottmánynál Nagyváradon. A világosi fegyverletételnél fogásba esett. A sarkadi hadifogolytáborban halt meg betegségben, 1849. augusztus 20-án.

Közlöny, 1848. október 2. (114. sz.) 582. o. és 1849. február 13. (27. sz.) 95. o.; MNL OL H 75 1848:1435.; HL 1848–49. 51/17.; ÖStA KA Gb. 60. LIR. 1820-1840. 1/5. és Monteurs Komission zu Altofen 1841-1850. 2/39.; Mormon gyűjt. 1739088. Szül. akv.; Sarkadi Római Katolikus Egyház Hal. akv. 1832–1878.

BREZECSKÓ DÁVID FERENC százados

Prezetska (!) János iparos és N. Eszter fia. 1798. április 9-én született Székesfehérváron. Római katolikus vallású. Jogot és államgazdasági tanulmányokat végzett Bécsben. Volt hadfi (hét évig a 19. gyalogezredben szolgált), 1832-től uradalmi gazdatiszt. 1848. ua. a gr. Hartig családnál. Nős, egyik fia honvéd a szabadságharcban.

1848. november 25-étől (16-ától) számvevő hadnagy a honvédsereg Tüzérségi Főhadszer Hivatalnál Pesten, 1849 januárjától Nagyváradon. (Közben dec. 1-jével főhadnagy lett.) 1849. május 16-ától százados és számvevő főnök uo., július

közepétől Aradon. 1849. augusztus 19-én a dévai fegyverletételnél fogságba esett, néhány nappal később elhunyt Szászvároson.

Közlöny, 1848. november 27. (170. sz.) 805. o. és 1849. július 17. (151. sz.) 560. o.; MNL OL H 75 1849:2340., 8949.; uo. K 57 1867:463., 1868:786.; uo. A 565. Szül. akv.

BRÜCKNER, FRANZ százados

1796-ban született Kremsierben (Kromeríz, Csehország). Német nemzetiségű. Római katolikus vallású. 1812-től hadiírnök a 8. vértesezredben, 1831-től számvevő főnök a 7. huszárezrednél. E beosztásában 1842-től százados. 1822-től felesége Gallé Anna (Gallei Katalin?, meghalt Aradon, 1849. szept. 15.)

1848 őszén magyarországi sorozású ezredének itthon állomásozó tartalék századával a honvédsereg kötelékébe került. A szabadságharc folyamán az újrászervezett 7. huszárezred számvitelét vezette Bihardiószegen. 1849. augusztus 16-án jelentkezett a császáriaknál, de még azon hónap 27-én Aradon betegségben elhunyt.

MNL OL H 75 1849:8155.; ÖStA KA Gb. 7. HR. 1841-1860. 6/44.; Aradi Ferencs Plébánia Hal. akv.

DÓKUS ANTAL hadnagy

1816 körül született. Római katolikus vallású.

Örmester, 1849. január 1-jétől hadnagy a Zala megyei 47. honvédszászlóaljnál, a Központi Mozgó Seregben. Február 16-ai és június 22-ei kimutatás szerint tifuszos beteg Miskolcon. Tótszentmártonban (Zala megye) hunyt el tifuszban, 1849. szeptember 24-én.

Közlöny, 1849. február 2. (17. sz.) 59. o.; MNL OL H 75 1849:23086.; HL 1848–49. 51/170.; ÖStA KA MM. Bd. 4647. Pag. 349. (Hermann Róbert szíves közlése.)

füzesséri és tövisi FÜZESSÉRY GYULA főhadnagy

1825-ben született Beregszászon (Bereg megye). Római katolikus vallású. Nőtlen.

1848 júniusában honvéd önkéntes lett. Október 15-étől (1-jétől) hadnagy a 31. zászlóaljnál Erdélyben. 1849 februárjától (jan. 16-ától) főhadnagy a Tasnádon szerveződő 67. honvédszászlóaljnál. Áprilisban áthelyezték az egri újonctelepre, végül júliusban a 131. honvédszászlóaljba osztották be. A világosi fegyverletétel után Sarkadon elhunyt kolerában, 1849. augusztus 24-én.

Közlöny, 1848. október 16. (128. sz.) 635. o. és 1849. január 24. (9. sz.) 31. o., március 27. (63. sz.) 223. o.; MNL OL H 75 1849:11197., 19837., 31114.; HL 1848–49. 40/134.c.; Sarkadi Római Katolikus Plébánia Hal. akv. 1832–1878.

HÁHN (1848-ig HAHN) KÁZMÉR alezredes

1817-ben született Jarosławban (Galícia). Német vagy magyar nemzetiségű (nyelvismerete alapján). Római katolikus vallású. A nagyváradai ezred-nevelőintézetben végzett. 1834-től közvitéz, 1845-től alhadnagy, 1848. július 1-jétől hadnagy a 37. (Máriássy-) gyalogezredben. A szabadságharc alatt nősült, felesége Pichler Karolina.

Júliustól ezrede 3. zászlóaljával a bánági szerb felkelők ellen küzdött. Október 10-étől (1-jétől) főhadnagy a 29., október 19-étől (16-ától) százados a 31. honvédzászlóalj létszámában és segédtsízt Vetter Antal tábornok mellett. 1849. január 17-étől őrnagy a hadügyminisztérium Tábornoki osztályán. Május 28-án kitüntették a Magyar Katonai Érdemjel 3. osztályával (visszamenőleg, a perlaszi szerb tábor 1848. szeptember 2-ai bevételénél tanúsított bátorságáért). Július 2-ától (1-jétől) alezredes, a délvidéki hadsereg főparancsnokává kinevezett Vetter Antal altábornagy „vezérsegéde”. Borosjenőn tette le a fegyvert. Nagyváradon hunyt el kolerában, 1849. szeptember 2-án.

Közlöny, 1848. október 11. (123. sz.) 617. o., október 23. (135. sz.) 665. o. és 1849. január 20. (6. sz.) 20. o.; KLÖM XV. k. 655. o.; ÖStA KA Gb. 37. LIR. 1841-1860. 1/162.; MNL OL R 26 (sz. n.); uo. K 57 1867:1389.

HANZELY KÁROLY főhadnagy

Nemes Hanzel András ezüst- és aranyműves, késmárki polgár és Beniczky Éva (Waechter Judit?) fia. 1814-ben született Késmárkon (Szepes megye). Evangélikus vallású. Volt tizedes (1832-től 1844-ig a 10. huszárezredben szolgált).

1848 őszén őrmester lett a honvédsereghez csatlakozott 8. (Koburg-) huszárezredhez, December 15-étől (16-ától) hadnagy, 1849. május 16-ától főhadnagy ezredénél az I. hadtestben, a világosi fegyverletételig. Sarkadon (Bihar megye) hunyt el kolerában, 1849. augusztus 18-án.

Közlöny, 1848. december 23. (196. sz.) 920. o. és 1849. május 26. (115. sz.) 430. o.; *Horánszky* 1942–1944. II. k. 124–126. o.; *Nemesi évkönyv* 1927–1928. 119. o.; MNL OL H 75 1849:1114.; HL 1848–49. 51/17.; ÖStA KA Gb. 10. HR. 1841-1850. 3/198.

HASCHINSKI, JAN hadnagy

1808-ban született Baworowban (Browary, Tarnopoli kerület, Galícia). Római katolikus vallású. 1828-tól közvitéz, 1839-től tizedes a 7. könnyűlovasezredben. Nőtlen.

1848 augusztusában őrmesterként átlépett a honvéd szekereszkarhoz. 1849. március 3-ától (1848. dec. 16-ától) hadnagy. Május 19-ei és június 8-ai kimutatás szerint a 10. hatfontos gyalogüteg fogatparancsnoka a VII. hadtestnél. Ógyallán (Komárom megye) hunyt el betegségben, 1849. augusztus 27-én.

Közlöny, 1849. március 4. (44. sz.) 153. o. (hibásan Haschinovszky János); MNL OL H 75 1849:20197.; HL 1848–49. 33/188.; HM HIM KE 10726.; ÖStA KA Gb. 7. Chev. Lég. R. 1841-1850. 14/120.

KORBONICS ANTAL alszázados

Korbonics István és Pétsi Anna fia. 1817. június 9-én született Szentmártonban (Győr-szentmárton, Győr megye). Római katolikus vallású. Gimnáziumot végzett. Volt tizedes (1835-től 1841-ig az 1. huszárezredben szolgált), mészárosmester. Özvegy.

1848. december 14-étől (16-ától) hadnagy az alakuló 7. (Reuss-) huszárezrednél (a 13. huszárezredhez is kinevezték). 1849. február 16-ától főhadnagy. Május végén egy századdal beosztották a zarándi hadosztályhoz. Részt vett a román felkelők elleni harcokban. Június 9-én hősiességével kitünt Halmágnál. Július 1-jétől alszázados. Borosjenőn tette le a fegyvert augusztus 20-án. Győrben halt meg kole-rában, 1849. szeptember 23-án.

Közlöny, 1848. december 16. (189. sz.) 891. o. és 1849. február 16. (30. sz.) 107. o., június 19. (135. sz.) 510. o., július 13. (148. sz.) 549. o.; MNL OL H 2 1849:7809.; RGVIA f. 846. op. 16. gy. 5351.; ÖStA KA Gb. 1. HR. 1841-1848. 4/121.; uo. MM. Bd. 4650. Pag. 102. (Hermann Róbert szíves közlése.)

KORNIDES (CORNIDES) PÁL hadnagy

1823-ban született Késmárkon (Szepes megye). Evangélikus vallású. A Selmeci Akadémia erdész szakán tanult (1843–1846).

1848 őszétől a 14. honvédszászlóaljnál szolgált a feldunai seregben. Őrmes-ter uo., 1849. március 15-étől (1-jétől) hadnagy a 2. zólyom-besztercei (június-tól 124. honvéd-) zászlóaljban a VII. hadtestnél, illetve májustól az abból kivált Kmety-hadosztályban. Júliusban Délvidéken megsebesült, Péterváradra került, ahol a 110. zászlóaljhoz osztották be. A vár őrségével tette le a fegyvert szeptember 7-én. Péterváradon hunyt el tifuszban, 1849. szeptember 27-én.

Közlöny, 1849. június 30. (145. sz.) 542. o.; HL 1848–49. 17/236., 45/216.; MNL OL H 75 1849:20418.; MEL A selmeci akadémisták akv.; ÖStA KA MM. Bd. 4648. Pag. 156.

bánhegyesi KULIN IGNÁC főhadnagy (százados?)

Kulin Gedeon és Bagi Mária fia, K. Imre honvéd százados testvére. 1816. november 20-án született Jármban (Szatmár megye). Református vallású. Ügyvéd.

1848. szeptember közepétől a Szatmár megyében alakult önkéntes gyalogos csapatban szolgált, novembertől részt vett az erdélyi harcokban. 1849 januárjában már hadnagy. Júniusban főhadnagy lett az alakulatából, valamint Szatmár megyei újoncokból szervezett 88. honvédszászlóaljban, továbbra is Erdélyben. (Egy adat szerint végül százados lett.) Jármban halt meg betegségben, 1849. szeptember 11-én.

Borovszky [1908]. 595. o.; MNL OL A 2500. Szül. akv.; ÖStA KA MM. Bd. 4647. Pag. 305.

bölcsházi LIPTAY LAJOS őrnagy

Liptay András cs. kir. őrnagy fia. 1807-ben született Trencsénben (Trencsén megye). Római katolikus vallású. A korneuburgi utásziskolán végzett (1821–1825), majd hadfi a 47. gyalogezredben, a bécsi Katonai Térképészeti Intézethez beosztva. 1831-ben leszerelt, és elvégezte a bécsi műegyetemet. Mérnök a Nyitra megyei Trebosztón. Nőtlen.

1848. szeptember 1-jén szolgálatra jelentkezett a honvédseregbe. Szeptember 30-ától (okt. 1-jétől) százados az Érsekújváron alakuló 16. honvédszászlóaljban. 1849 januárjától zászlóaljával Nagyvárad helyőrségét alkotta, februártól kikülönített századával Zaránd megyében a román felkelők ellen küzdött, kitűnt az itt folyó harcokban. Május 14-étől (15-étől) őrnagy, a Léván, illetve Vácott szerveződő 100. honvédszászlóalj parancsnoka. Júniustól a tartalék hadtestben, július közepétől a közép-tiszai hadseregben szolgált alakulatával. A világosi fegyverletétel után Sarkadon meghalt kolerában, 1849. augusztus 18-án.

Közlöny, 1848. szeptember 27. (109. sz.) 560. o. és 1849. május 16. (106. sz.) 394. o.; MNL OL H 75 1849:20418., 26352.; uo. H 92 1848:7942.; *Kemenović* 1911. 89. o.; *Csutak* 1868. 95. o.; *Hellebronth* 1914. 436. o.; *Hermann* 1999.; Sarkadi Római Katolikus Egyház Hal. akv. 1832–1878.; *Szögi* 2004. I. k. 160. (4772.)

MÁRKUS ZSIGMOND hadnagy

1822 körül született. Római katolikus vallású. Gimnáziumot és jogot végzett. 1843 és 1847 között a Selmeci Akadémia bányász szakán tanult.

A szabadságharcban a honvéd tüzérségnél szolgált. Tüzemester, 1849. március 28-ától hadnagy. A nyári hadjárat idején egy háromszéki háromfontos félüteg parancsnoka az erdélyi sereg verestoronyi dandáránál. A szabadságharc végén emigrált. Vidinben hunyt el betegségben, 1849. szeptember 8-án.

Nagy 1896. XLV. o.; MNL OL H 75 1849:9456.; *1848–1849. Történelmi Lapok*, 4. (1895) 16–17. sz. 71–72. o.; *László* 1887. 59. o.; MEL A selmeci akadémisták akv.

MESTER JÁNOS hadnagy

1818-ban született Hosszúpályiban (Bihar megye). Református vallású. 1840-től közkövész a 39. (Don Miguel-) gyalogezredben. Nőtlen.

Ezredével 1848 nyarán a szerb felkelők ellen harcolt, ősszel csatlakozott a honvédsereghez. Tizedes, 1849. július 16-ától hadnagy ezrede újonnan alakult 4. zászlóaljánál, a közép-tiszai hadseregben. Hosszúpályiban hunyt el betegségben, 1849. augusztus 24-én.

MNL OL H 75 1849:25985.; uo. A 2306. Hal. akv.; ÖStA KA Gb. 39. LIR. 1841–1850. 13/17.

MÉSZEY (1840-ig KALCHBRENNER) FERENC őrnagy

Kalchbrenner József ügyvéd és Kenedits Franciska fia. 1813. július 1-jén született Szombathelyen. Magyar nemes, római katolikus vallású. Gimnáziumot végzett. 1831-től hadfi, 1832-től zászlós, 1838-tól hadnagy, 1843-tól főhadnagy a 60. (Wasa-) gyalogezredben. Nőtlen.

1848. szeptember 24-étől (okt. 1-jétől) százados a Miskolcon alakuló 22. honvédszászlóaljnál. 1848 decemberében és 1849 januárjában zászlóaljával a felső-tiszai hadtestben, majd az északkeleti megyék védelmére alakított 19. hadosztályban szolgált. Február 14-étől (1-jétől) őrnagy, alakulatának parancsnoka Máramaros megyében, a határ őrizetével megbízva. Július végétől az említett hadosztályból alakult Kazinczy-hadtest egyik gyalogos hadosztályának parancsnoka. A nagybányai katonai kórházban hunyt el kolerában, 1849. szeptember 4-én.

Közlöny, 1848. szeptember 27. (109. sz.) 560. o. és 1849. február 15. (29. sz.) 103. o.; HL 1848–49. 39/381.; ÖStA KA Conduite-Listen Nr. 144. (60. LIR. 1847); MNL OL A 4562. Szül. akv.

mjksburgi MJK JÓZSEF (EDE) őrnagy

Mjk (Myck) Ferenc cs. kir. főhadnagy és Siebenheuer Anna fia, Myck Károly Lajos honvéd százados testvére. Nagyváradon született 1812-ben. Katona-dinasztiából származott. Római katolikus vallású. Gimnáziumot végzett Prágában. 1830-tól köztisztviselő, folyamatosan szolgálva. 1847-től alszázados a 9. (Miklós-) huszárezredben. 1847-től felesége Gager Leopoldina Mária Anna (meghalt Budapesten, 1893-ban), Irma nevű leányuk Mecséry Jakab honvéd százados neje lett.

1848. október 16-ától századkapitány ezredénél a honvédseregben, a feldunai seregben. Ennek Horvát János őrnagy (a későbbi ezredes) vezette különítményében részt vett és kitűnt hősiességével a december 30-ai móri ütközetben (huszáraival ő menti meg a magyar tüzérség egy részét a fogságba eséstől). Az említett hadtest kötelékében végigküzdötte a téli hadjáratot. 1849. március 24-étől (16-ától) őrnagy lett ezrede létszámában és karsegéd Görgei Artúr tábornok mellett. Később a VII. hadtest (Poeltenberg tábornok) segéd tisztje, majd májustól (?) a hadügyminisztérium gyalogsági osztályán szolgált a világosi fegyverletételig. A sarkadi hadifoglyotáborban hunyt el kolerában, 1849. augusztus 18-án.

Közlöny, 1849. március 31. (67. sz.) 239. o.; *Szögi* 2004. I. k. 262. (7997.); portré: *Vasárnapi Ujság*, 1893. február 5. (6. sz.) 85. o.; HL 1848–49. 13/553., 43/413., 51/17.; ÖStA KA Gb. 9. HR. 1841-1848. 3/117.; uo. Trauungsbuch 4. HR. 1847.; Sarkadi Római Katolikus Egyház Hal. akv. 1832–1878.

mjksburgi MYCK (MUCK, MÜCK) KÁROLY LAJOS százados

Myck (Mjk) Ferenc cs. kir. főhadnagy és Siebenheuer Anna fia, Mjk József honvéd őrnagy testvére. 1812. december 17-én született Olmützben (Olomouc, Morvaor-

szág). Katona-dinasztiából származott. Római katolikus vallású. A bécsújhelyi katonai akadémián tanult (1824–1827). Építész.

1848. szeptember 13-ától hadnagy, Görgei Artúr Szolnokon alakuló önkéntes nemzetőri táborának hidásztisztje. November 7-étől (1-jétől) főhadnagy az 1., december 15-étől (16-ától) százados a 2. utászzászlóalj létszámában. December 15-én a Hadi Főtanoda tanárává nevezték ki, de a feldunai hadtestnél maradt. A tavaszi és a nyári hadjárat idején a feldunai hadsereg pontonhíd-készletének (hidászszázadának) parancsnoka. 1849. július 25-én áthelyezték a 4. utászzászlóalj állományába, és munkavezető lett a szegedi erődítések építésénél. Világosnál tette le a fegyvert, és Sarkadon hunyt el betegségben, augusztusban.

Közlöny, 1848. november 24. (167. sz.) 793. o., december 5. (178. sz.) 839. o. és 1849. augusztus 11. (165. sz.); MNL OL H 75 1848:9538., 1849:25675.; HL 1848–49. 38/431., 51/17.; *Svoboda* 1880. 559. o.; *Uő* 1894–1897. I. k. 551. o.

NOVÁK IMRE százados

1806-ban született Kenderesen (Heves megye) (más adat szerint 1807-ben Szerencsen). Római katolikus vallású. Volt tizedes (1824-től 1835-ig a 12. huszár- és a 32. gyalogezredben szolgált), uradalmi gazdatiszt Homonnán. Nős.

1848. október 19-étől (16-ától) hadnagy a Pesten alakuló 13. honvédszászlóaljban. December 14-étől (16-ától) főhadnagy, 1849. január 9-étől (1-jétől) százados zászlóaljánál, a feldunai hadtestben. Innen kilépett. Március 13-ától (1-jétől) hadnagy, április 13-ától (1-jétől) főhadnagy a 14. zászlóaljnál, a feldunai (később VII.) hadtestben. Júniustól (máj. 16-ától) századossá nevezték ki a Léván alakuló 100. zászlóaljhoz. Június 20-án kérésére áthelyezték a 66. zászlóaljhoz a VII. hadtestbe. Kopócsapátiban (Szabolcs megye) hunyt el betegségben, 1849 őszén.

Közlöny, 1848. október 23. (135. sz.) 665. o., október 31. (143. sz.) 698. o. és 1849. február 25. (38. sz.) 130. o., június 29. (144. sz.) 537. o.; MNL OL H 75 1849:1112., 3553., 20777, 21688.; uo. K 57 20. cs. (sz. n.); HL 1848–49. 17/93., 28/414 f., 33/515.; ÖStA KA Gb. 34. LIR. 1820-1840. 23/185. és 12. HR. 1820-1840. 38/36.

PRESSLER, TEODOR százados

1820-ban született Gerán (Meissen). Német nemzetiségű, evangélikus vallású. Nőtlen.

1848. október 19-étől szakaszvezető a Pesten alakult tiroli vadászszázadnál. November 26-ától (16-ától) hadnagy, december 25-étől (21-étől) főhadnagy alakulatánál a feldunai hadtestben. 1849. február 1-jétől százados, egy újonnan szervezett vadászszázad parancsnoka a tartalék hadosztálynál Balmazújvároson. Február 27-én alakulatával Máramaros megyébe, a határ őrzésére vezényelték. Egy császári betörés során fogságba esett Toronyán, március 21-én. Március 26-án besorozták a 62. gyalogezredhez. Betegségben hunyt el Vicenzában, 1849. július 30-án.

Közlöny, 1848. december 29. (201. sz.) 947. o. és 1849. február 25. (38. sz.) 131. o.; MNL OL H 75 1849:3553., 4137., 4896.; *Kovács* 1998. 344–345. o.; ÖStA KA Gb. 62. LIR. 1841-1857. 40/2.

csalfalvi PULSZKY SÁNDOR ezredes

Pulszky Miksa cs. kir. alezredes és Kraemer Amália fia. 1804. január 10-én született Pesten. Evangélikus vallású. Gimnáziumot végzett. 1821-től hadfi, 1823-tól zászlós, 1830-tól hadnagy a 45., 1831-től főhadnagy, 1838-tól alszázados, 1841-től főszázados az 52. (Ferenc Károly-) gyalogezrednél Itáliában. Nőtlen. 1848. június 24-én áthelyezését kérte a honvédekhez.

1848. július 7-étől nemzetőr őrnagy Sáros megyében. Október 30-ától (16-ától) nemzetőr alezredes. November 11-étől (1-jétől) honvéd alezredes, a kassa-eperjesi 7. hadmegye parancsnoka. November 29-étől (dec. 1-jétől) ezredes, egyben a Felső-Magyarország védelmére szerveződő hadtest parancsnoka. December 11-én Budamérnél (Kassától északra) több mint 10 000 főnyi, de főként nemzetőrökből álló seregével vereséget szenvedett Schlik tábornok Galíciából betört 6000 főnyi hadtestétől. A csapatok (felső-tiszai hadtest) vezetését Mészáros Lázár hadügyminiszter vette át, Pulszky dandárparancsnok lett december 22-én. 1849. március 8-ától Debrecen város katonai parancsnoka. Május 12-étől az újonc csapatokból Tokajban szerveződő tartalék hadtest, illetve annak Egerben alakuló hadosztálya parancsnoka. Július 15-ei kimutatás szerint beosztás nélkül Szegeden tartózkodott. Görgei feldunai seregéhez csatlakozva Világosnál tette le a fegyvert. Gyulán halt meg kolerában, 1849. augusztus 23-án.

Közlöny, 1848. július 10. (31. sz.) 123. o., november 3. (146. sz.) 709. o., november 12. (155. sz.) 745. o., december 5. (178. sz.) 839. o.; MNL OL H 92 1848:4513.; uo. H 75 1849:21956.; uo. A 2. Szül. akv.; HL 1848–49. 27/273., 33/12.; KLÖM XIV. k. 984. o. és XV. k. 939. o.; ÖStA KA Gb. 52. LIR. 1841-1850. 12/3.; *Nagy* 1857–1868. pótköt. 349. o.

REIDER, PETER őrnagy

1810-ben született Eszéken. Német nemzetiségű, római katolikus vallású. Az eperjesi ezred-nevelőintézetben végzett. 1828-tól közvitész, 1831-től őrmester a 60. (Wasa-), 1846-tól alhadnagy a 34. (Vilmos-) gyalogezrednél Galíciában. Nőtlen. 1848. május 24-én mint „született magyar” alkalmazását kérte az alakuló honvédszászlóaljknál.

1848. június 13-án főhadnaggyá nevezték ki a Kassán alakuló 9. honvédszászlóaljhoz. Augusztustól részt vett a határőrvidéki Versec, illetve Fehértemplom szerb felkelők elleni védelmében. November 20-ától (16-ától) százados. 1849 tavaszán a főhadszíntéren, a III. hadtest kötelékében küzdött alakulatával. Május 8-án a ta-

vaszi hadjáratban nyújtott teljesítményéért kitüntették a Magyar Katonai Érdemjel 3. osztályával. Júniustól a „Reider-zászlóalj” (különböző honvédzászlóaljok egy-egy századából összevont alakulat) parancsnoka Görgei Ármin őrnagy felső-magyarországi különítményében. Alakulatával július 20-án (ekkor már őrnagy) a III. hadtesthez osztották be. Világosnál tette le a fegyvert. A sarkadi hadifogolytáborban halt meg kolerában, 1849. augusztus 17-én.

Közlöny, 1848. június 15. (7. sz.) 25. o., augusztus 31. (83. sz.) 421. o., november 20. (163. sz.) 778. o. és 1849. szeptember 26. (108. sz.) 555. o.; MNL OL H 75 1849:23742.; HL 1848–49. 35/89., 38/382., 51/17.; *Hoffmann* 1906. passim; ÖStA KA Gb. 34. LIR. 1841-1848. 32/110.; Sarkadi Római Katolikus Egyház Hal. akv. 1832–1878.

ROTTER, JOSEF hadnagy

Apja cs. kir. tiszt. 1802-ben született Regensburgban (Bajorország). Római katolikus vallású. 1826-tól a katonai élelmezésnél szolgált, 1832-től hadiírnök a 34. (Vilmos-) gyalogezredben. 1826-tól nős, felesége Kapronczay Anna.

1848 őszén ezredével csatlakozott a honvédsereghez. 1849. március 16-ától (1-jétől) számvevő hadnagy ezrede 1. zászlóaljánál, illetve a 112. honvédzászlóaljnál, a III. hadtestben. Világosnál tette le a fegyvert. A sarkadi hadifogolytáborban halt meg kolerában, 1849. augusztus 19-én.

Közlöny, 1849. március 21. (58. sz.) 203. o.; MNL OL H 92 1848:5312.; uo. K 57 1868:2898.; HL 1848–49. 14/156., 51/17.; ÖStA KA Gb. 34. LIR. 1841-1850. 1/37.

RZEZNITSEK (RESNITSEK) JÓZSEF százados

Apja cs. kir. tiszt. 1807-ben született Péterváradon (Szerém megye). Római katolikus vallású. Rangfosztott hadnagy (1822-től 1835-ig az 53. gyalogezredben szolgált), illetve volt őrmester (1839-től 1844-ig a 39. gyalogezrednél szolgált), felügyelő a budai harmincad-hivatalnál. Nős, felesége Jankovics Anna.

1848. szeptember 24-étől (okt. 1-jétől) főhadnagy az Egerben alakuló 26. honvédzászlóaljnál. December közepétől a felső-tiszai hadtestben küzdött alakulatával. 1849. március 12-étől (jan. 16-ától) százados. Áprilisban a jászberényi tábori kórház parancsnoka, majd vezérkari százados és pénztártiszt az I. hadtestnél. Május 23-án betegsége miatt kórházparancsnoki beosztást kért Pesten. Neve szerepel a világosi fegyverletételi jegyzéken. Az aradi rabkórházban hunyt el kolerában, 1849. szeptember 16-án.

Közlöny, 1848. szeptember 27. (109. sz.) 560. o. és 1849. március 13. (51. sz.) 178. o.; MNL OL H 92 1848:6663.; uo. H 75 1849:8324., 19943.; HL 1848–49. 51/17.; uo. Aradi hadb. 113/5 2/313., 113/16 2/382.; ÖStA KA Gb. 53. LIR. 1820-1840. 1/71. és 39. LIR. 1841-1848. 2/12.; Aradi Ferences Plébánia Hal. akv.

SÁNTHA KÁLMÁN hadnagy

1828 körül született Nagyváradon. Római katolikus vallású. Diák. Nőtlen.

1848 novemberében beállt a Nagyváradon alakuló 55. honvédszászlóaljhoz. Alakulatával Erdélybe került. Órmester ui., 1849. január 29-étől (16-ától) hadnagy a 69. zászlóaljban. Később felügyelő tiszt a nagyváradai katonai kórháznál. Végül a 133. zászlóaljhoz osztották be, a tartalék hadtesthez (július 14-én). A világosi fegyverletétel után a sarkadi fogolytáborban halt meg kolerában, 1849. augusztus 20-án.

Közlöny, 1849. február 1. (16. sz.) 55. o.; MNL OL H 75 1849:21995.; HL 1848–49. 51/17.; Sarkadi Római Katolikus Egyház Hal. akv. 1832–1878.

SATTLINGER, KONSTANTIN hadnagy

1808 körül született Grzymalówban (Tarnopoli kerület, Galícia). Római katolikus vallású. 1831-től hadiírnök a cs. kir. hadseregben, 1848-ban a 4. (Sándor-) huszárezrednél szolgált. Nős, öt gyermek apja.

1848 őszén ezredével csatlakozott a honvédsereghez. 1849. május 4-ei kimutatás szerint 1. rendű számvevő hadnagy alakulatánál, a feldunai (később VII.) hadtestben. A világosi fegyverletétel után Sarkadon meghalt kolerában, 1849. augusztus 18-án.

MNL OL H 75 1849:12843.; Sarkadi Római Katolikus Egyház Hal. akv. 1832–1878.

SCHAUER ADOLF hadnagy

Schauer Ferenc uradalmi hajdú és Vrankovits Anna fia. 1820. február 15-én született Tallóson (Pozsony megye). Római katolikus vallású. Gimnáziumot végzett. 1845-től önkéntes a 9. (Miklós-) huszárezredben. Nőtlen.

1848 szeptemberétől ezredével Jellačić ellen küzdött, októberben besorolt a honvédseregbe. December 7-én (1-jén) hadnaggyá nevezték ki a 16. (Károlyi-) huszárezredhez, de ennek híre nem jutott el hozzá. Közben ezredénél is hadnagy lett, a feldunai hadtestben. A világosi fegyverletétel után a sarkadi hadifogolytáborban hunyt el kolerában, 1849. augusztus 22-én.

Közlöny, 1848. december 9. (182. sz.) 859. o.; MNL OL H 75 1849:5255.; uo. 49835. Szül. akv.; ÖStA KA Gb. 9. HR. 1841-1848. 13/188.; Sarkadi Római Katolikus Egyház Hal. akv. 1832–1878.

selini SZTOJANICH (STOJANICH) MIKLÓS őrnagy

Sztojanich Ignác cs. kir. tábornok (1804-től magyar nemes) és Jellasich Anna fia. 1803-ban született Brassóban. Horvát nemzetiségű, római katolikus. A bécsi Terecianumban végzett. Kilépett főhadnagy (1821-től 1841-ig a 33. és a 21. gyalogezredben szolgált). 1841-ben megnősült, felesége Mirkovich Artia.

1848. június 13-ától főhadnagy a pesti 1. honvédszászlóaljban. Részt vett a Jelačić elleni harcokban. Október 10-étől (1-jétől) százados a szintén Pesten alakuló 25. honvédszászlóaljnál. Alakulatával november–decemberben a feldunai seregben, 1849 januárjától a Központi Mozgó Seregben szolgált. Február 14-étől (1-jétől) őrnagy, a 60. honvédszászlóalj parancsnoka uo. (a II. hadtestben). Végigküzdötte a téli és a tavaszi hadjáratot. Májustól a budapesti katonai kórházak főparancsnoka. Június 25-én betegsége miatt felmentették beosztásából. Augusztus 10-én ruházati felügyelő lett az I. hadtestnél. A világoosi fegyverletétel után Sarkadon halt meg kolerában, 1849. augusztus 19-én.

Közlöny, 1848. június 15. (7. sz.) 25. o., október 11. (123. sz.) 617. o. és 1849. február 15. (29. sz.) 103. o.; HL 1848–49. 34/492., 51/17.; uo. Pesti hadb. 1850-1/387.; MNL OL P 295 40. cs. (sz. n.) (Görgei tábornok 1849. aug. 10-ei napiparancsa); ÖStA KA Gb. 21. LIR. 1841-1860. 6/177.; Sarkadi Római Katolikus Egyház Hal. akv. 1832–1878.; *Illésy – Pettkó* 1895. 199. o.

TYMINSKI, ANDRZEJ (JEDRZEJ) hadnagy

Lengyel nemzetiségű. Földbérló a galíciai Turzén. 1848 novemberében Magyarországra szökött.

1848 decemberében közvitéz Wladyslaw Tchorznicki őrnagy lengyel századában, majd Henryk Rembowski őrnagy lengyel lövészsászlóaljánál, a felső-tiszai hadtestben. Később őrmester, 1849. május 31-étől (16-ától) hadnagy a lengyel légió 2. dzsidásezredében. A szabadságharc leverése után, a vidini menekülttáborban hunyt el kolerában, 1849 őszén.

Közlöny, 1849. június 3. (122. sz.) 457. o.; MNL OL H 75 1849:17195.; HL 1848–49. 5/444.; *Kovács* 2007. 516. o.; *Uő* 2015. 701. o.

VÁNDORFY (1848-ig WANDERER) MIKSA őrnagy

1808. február 24-én született Székesfehérváron. Wanderer Károly katonai élelmezési hivatalnok és Lőb Eleonóra fia. Magyar nemes, római katolikus vallású. A bécsi hadmérnöki akadémián végzett (1821–1828). Kilépett hadnagy (1828-tól 1837-ig a 32. gyalogezredben szolgált). Nős.

1848. augusztus 18-án nemzetőr segédtisztii állásért folyamodott. Augusztus 25-étől főhadnagy, a Csongrád megyei nemzetőrség Menyhárt Antal őrnagy vezette zászlóaljának segédtisztje. Október 19-étől (16-ától) százados a Sárospatakon alakuló 42. honvédszászlóaljnál. December közepétől a felső-tiszai hadtest kötelékében részt vett a Schlik tábornok elleni harcokban. 1849 januárjától az említett (később I.) hadtest táborig terparancsnoka. E beosztásában 1849. június 16-ától (máj. 20-ától) őrnagy a világoosi fegyverletételig. Gyulán halt meg kolerában, 1849. augusztus 21-én.

Közlöny, 1848. augusztus 28. (80. sz.) 405. o., október 30. (142. sz.) 693. o. és 1849. június 26. (141. sz.) 626. o.; KLÖM XV. k. 472. o.; HL 1848–49. 51/17.; *Gatti* 1901–1905. I. k. 739. o.; ÖStA KA Gb. 32. LIR. 1820-1840. 1/149.; MNL OL A 565. Szül. akv.; uo. A 3281. Hal. akv.

RÖVIDÍTÉSEK

HM HIM	Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum
HL 1848–49.	Hadtörténelmi Levéltár, Az 1848–49-es forradalom és szabadságharc iratai
KE	Kéziratos Emlékanyag-gyűjtemény
MEL	Magyar Elektronikus Levéltár
MNL OL	Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára
Hal. akv.	Filmtár. Halálozási anyakönyvek
H 2	Miniszterelnökség, Országos Honvédelmi Bizottmány, Kormányzóelnökség iratai
H 75	Honvédelmi Minisztérium, általános iratok
H 86	Hadügyminisztérium, Tábori Lelkészi Osztály
H 88	Hadügyminisztérium, Aradi iratok. Nem iktatott iratok
H 92	Országos Nemzetőri Haditanács, általános iratok
H 115	Görgei Artúr iratai
H 147	Honvédelmi Minisztérium, vegyes iratok
K 57	Belügyminisztérium, Honvédségélyező Alap (1867–1871)
P 295	Görgey család levéltára
R 23	Csapó János iratai
R 26	Irinyi Bertalan iratai
Szül. akv.	Filmtár. Születési anyakönyvek
MNL VeVL	Magyar Nemzeti Levéltár Veszprém Vármegyei Levéltára
Mormon gyűjt.	Az Utolsó Napok Szentjeinek Jézus Krisztus Egyháza által digitalizált anyakönyvek (Családtörténeti Központ Budapest)
OSzK Gyászjel.	Országos Széchényi Könyvtár, Gyászjelentés-gyűjtemény
OSzK Kt	Országos Széchényi Könyvtár, Kézirattár
ÖStA KA	Österreichische Staatsarchiv, Kriegsarchiv (Wien)
Chev. Lég. R.	Chevaux Legers Regiment

Drag. R.	Dragoner Regiment
FAR	Feld Artillerie Regiment
Fuhrw. Korps	Fuhrwesen Korps
Garn. Baon.	Garnisons Bataillon
Gb.	Grundbuch-Blätter
GIR.	Grenz Infanterie Regiment
HR.	Husar Regiment
Kür. R.	Kürassier Regiment
LIR.	Linien Infanterie Regiment
MM.	Militär-Matrikeln
RGVIA	Oroszországi Állami Hadtörténelmi Levéltár (Moszkva)

BIBLIOGRÁFIA

- Balogh – Szluha* 1998. *Balogh Gyula – Szluha Márton: Vas vármegye nemes családjai.* Budapest, 1998.
- Benkó* 1908. *Benkó Imre: Nemes családok Nagykőrösön.* Nagykőrös, 1908.
- Berkó* 1929. *Berkó István: Az 1848/1849. évi magyar szabadságharc olasz légiója.* Budapest, 1929.
- Bona* 2018. *Bona Gábor: Az 1848/49-es szabadságharc tisztikara.* Arcanum online. Budapest, 2018.
- Bona* 2024. *Bona Gábor: A honvédsereg hősi halált halt tisztjei 1848/1849-ben. I–II. rész. Hadtörténelmi Közlemények, 137. (2024) 1. sz. 153–213. o. és 3. sz. 603–654. o.*
- Borovszky* [1903]. *Borovszky Samu: Magyarország vármegyéi és városai. Bars vármegye.* Budapest, [1903].
- Borovszky* [1908]. *Borovszky Samu: Magyarország vármegyéi és városai. Szatmár vármegye.* Budapest, [1908].
- Borovszky* [2012]. *Borovszky Samu: Magyarország vármegyéi és városai. Szabolcs vármegye.* Budapest, [2012].
- Breit* 1897–1899. *Breit József: Magyarország 1848–49-ik évi függetlenségi harcának katonai története. I–III. k.* Budapest, 1897–1899.
- Csutak* 1868. *Csutak Kálmán: Aradi fogságom alatt írt adatok az 1848/49. évi szabadságharc, különösen az Erdély havasai ellen vezetett hadjáratról.* Budapest, 1868.

- Diószegi – Diószegi* 2010. *Diószegi György – Diószegi Krisztina: Adalékok az 1848–1849. évi dicsőséges magyar szabadságharc tisztikara görög eredetű hőseinek arcképvázlatához.* Budapest, 2010.
- Gatti* 1901–1905. *Gatti, Friedrich: Geschichte der K. und K. technischen Militär-Akademie. Bd. I–II.* Wien, 1901–1905.
- Gelich* 1882–1889. *Gelich Rikárd: Magyarország függetlenségi harca 1848–49-ben. I–III. k.* Budapest, 1882–1889.
- Goth. Geneal. TB *Gothaisches genealogisches Taschenbuch der gräflichen Häuser.* Gotha, 1847–1906.
- Görföl – Kovács* 2013. *Görföl Jenő – Kovács László: Hol sírjaink domborulnak.* Budapest, 2013.
- Gracza* 1901. *Gracza György: Az 1848–49-i magyar szabadságharc története. I–V. k.* Budapest, 1901.
- Gudenus* [1990]–1999. *Gudenus János József: A magyarországi főnemesség XX. századi genealógiája. I–V. k.* Budapest, [1990]–1999.
- Hegyesi* 1898. *Hegyesi Márton: Az 1848–49-iki harmadik honvédszászlóalj története.* Budapest, 1898.
- Hellebronth* 1914. *Családtörténeti jegyzetek. Szerk. Hellebronth Kálmán.* Budapest, 1914.
- Hellebronth* 1939. *Hellebronth Kálmán: A magyar testőrségek névkönyve, 1760–1918.* Budapest, 1939.
- Hentaller* 1906. *Hentaller Lajos: Vérrózsák. I–II. k.* Budapest, 1906.
- Hermann* 1999. *Hermann Róbert: Az abrudbányai tragédia, 1849.* Budapest, 1999.
- Hoffmann* 1906. *Hoffmann Arnold: Az 1848–49-iki veres sapkás 9. honvédszászlóalj története.* Kassa, 1906.
- Horánszky* 1942–1944. *Horánszky Pál: Liptóvármegye nemes családai. I–II. k.* Budapest, 1942–1944.
- Illéssy – Pettkó* 1895. *Illéssy János – Pettkó Béla: A királyi könyvek. Jegyzéke a bennük foglalt nemesség czim, czimer, előnév és honosság adományozásoknak, 1527–1867.* Budapest, 1895.
- Ivánka* 1881. *Ivánka Imre: Négy havi szolgálatom a magyar hadseregben 1848 július végétől október végéig.* Budapest, 1881.
- Jakó* 1979. *Jakó Zsigmond: Nagyenyedi diákok, 1662–1848.* Bukarest, 1979.
- Kádár* 1890. *Kádár József: Belső-Szolnok és Doboka megye történetéből, 1848–49. Dész, 1890.*

- Kádár* 1896. *Kádár József: A Dési Református Egyházközség története, 1848–49. Dész, 1896.*
- Karsa* 1993. *Karsa Ferenc: Szabadságharcos napló. S. a. r. Bona Gábor. Budapest, 1993.*
- Kedves* 2007. *Kedves Gyula: Répásy Mihály a szabadságharc huszártábornoka. Kemece, 2007.*
- Kemenović* 1911. *Kemenović, Felix: Geschichte der Pionierkadetten und deren Schulen. Wien, 1911.*
- Kempelen* 1911–1932. *Kempelen Béla: Magyar nemes családok. I–XI. k. Budapest, 1911–1932.*
- Kirchthaler* 1895. *Kirchthaler, Ludwig: Geschichte des k. und k. Infanterie-Regimentes Nr. 2 Alexander I. Kaiser von Russland. Wien, 1895.*
- KLÖM XIII. k. *Kossuth Lajos Összes Munkái. XIII. k. Kossuth Lajos az Országos Honvédelmi Bizottmány élén. 1. rész. 1848. szeptember – december. S. a. r. Sinkovics István. Budapest, 1957.*
- KLÖM XIV. k. *Kossuth Lajos Összes Munkái. XIV. k. Kossuth Lajos az Országos Honvédelmi Bizottmány élén. 2. rész. 1849. január 1. – április 14. S. a. r. Barta István. Budapest, 1953.*
- KLÖM XV. k. *Kossuth Lajos Összes munkái. XV. k. Kossuth Lajos kormányzóelnöki iratai. S. a. r. Barta István. Budapest, 1955.*
- Kovács* 1998. *Kovács István: „...Mindvégig veletek voltunk”. Lengyelek a magyar szabadságharcban. Budapest, 1988.*
- Kovács* 2007. *Kovács István: A lengyel légió lexikona, 1848–1849. Budapest, 2007.*
- Kovács* 2015. *Kovács István: Honvédek, hírszerzők, légionisták: a szabadságharc lengyel résztvevőinek életrajzi lexikona, 1848–1849. Budapest, 2015.*
- Kölcsey* 1983. *Kölcsey Ferenc testamentuma. S. a. r. Molnár József – Julow Viktor. Budapest, 1983.*
- László* 1887. *László Károly: Naplótöredék. Budapest, 1887.*
- Lehoczky* 1899. *Lehoczky Tivadar: Beregmegye és a munkácsi vár 1848–49-ben. Munkács, 1899.*
- Magyar nemzetségi zsebkönyv *Magyar Nemzetségi Zsebkönyv. I–II. k. Budapest, 1885–1905.*

- Miklósi-Sikes* 2002. *Mikósi-Sikes Csaba*: Kőbe vésett történelem. Sümeg, 2002.
- Militär-Schematismus *Militär-Schematismus des österreichischen Kaiserthumes*. Wien, 1850.
- Nagy* 1857–1868. *Nagy Iván*: Magyarország családai. I–XII. k. Pest, 1857–1865. és Pótkötet. Pest, 1868.
- Nagy* 1896. *Nagy Sándor*: Háromszék önvédelmi harca, 1848–49. Kolozsvár, 1896.
- Nemesi évkönyv* *Nemesi évkönyv. Éves genealógiai folyóirat*. 1–13. évf. Szerk. *Daróczy Zoltán*. Budapest, 1923–1935., illetve 14–53. évf. Szerk. *Barcsay-Amant Zoltán*. Luzern, 1976–1978.
- Oláh* 1889. *Oláh György*: Békésvármegye, 1848–1849. I–II. k. Pest-Budapest, 1868–1873.
- Pálmay* 1901. *Pálmay József*: Háromszék nemesi családjai. Sepsiszentgyörgy, 1901.
- Pálmay* 2003. *Pálmay József*: Marostorda vármegye nemes családai. Sepsiszentgyörgy, 2003.
- Pete* 2014. *Pete László*: „Viva l’Unione magiario-italica!” – magyar-olasz kapcsolatok 1848–49-ben. Debrecen, 2014.
- Pizzighelli* 1901. *Pizzighelli, Giuseppe*: A 6. számú huszárezred történetéből. 1734–1901. Klagenfurt, 1901.
- Potemkin* 1867. *Potemkin Ödön*: Az 1849-ik évi magyar hadsereg feloszlásának okai az aradi és a temesvári táborozással. Pest, 1867.
- Rucki* 1866. *Rucki, W. József*: Bem w Siedniogrodzie i w Banacie. Lvov, 1866.
- Spira* 1998. *Spira György*: A pestiek Petőfi és Haynau között. Budapest, 1998.
- Splény* 1984. *Splény Béla* emlékiratai. I–II. k. Vál. és közreadta *Kendi Mária*. Budapest, 1984.
- Süli* 2011. *Süli Attila*: A nemzetőrség, a honvédség és a Kossuth-szabadcsapat szervezése Erdélyben 1848-ban. Sepsiszentgyörgy, 2011.
- Süli* 2016. *Süli Attila*: Ormai Norbert, az első aradi vértanú. Budapest, 2016.
- Svoboda* 1880. *Svoboda, Johann*: Die Zöglinge der Wiener-Neustädter Militär-Akademie von der Gründung des Institutes bis auf unsere Tage. Wien, 1870.

- Svoboda* 1894–1897. *Svoboda, Johann*: Die Theresianische Militär-Akademie zu Wiener-Neustadt und ihre Zöglinge von der Gründung der Anstalt bis auf unsere Tage. Bd. I–III. Wien, 1894–1897.
- Szalkai* 1887. *Szalkai Gergely*: A VI. honvédszászlóalj története. Budapest, 1887.
- Szilágyi* 1898. *Szilágyi Farkas*: Alsó-Fehér vármegye 1848/49-ben. Nagyenyed, 1898.
- Szinnyei* 1887. *Szinnyei József*: Komárom 1848–49-ben. (Naplójegyzetek.) Budapest, 1887.
- Szluha* 2015. *Szluha Márton*: Nyitra vármegye nemes családai. I–II. k. Budapest, 2015.
- Szongott* 1898–1901. *Szongott Kristóf*: Szamosújvár szab. kir. város monográfiája. I–II. k. Szamosújvár, 1898–1901.
- Szögi* 2004. *Szögi László*: Budai, pesti és óbudai diákok külföldi egyetemjárása. I. k. 1526–1867. Budapest, 2004.
- Thim* 1930–1940. *Thim József*: A magyarországi 1848/49-i szerb fölkelés története. I–III. k. Budapest, 1930–1940.
- Tragor* 1908. *Tragor Ignác*: Vác története 1848–49-ben. Vác, 1908.
- Urbán* 1973. *Urbán Aladár*: A nemzetőrség és honvédség szervezése 1848 nyarán. Budapest, 1973.
- V. Waldapfel* 1950–1965. A forradalom és szabadságharc levelestára. S. a. r. *V. Waldapfel Eszter*. I–IV. k. Budapest, 1950–1965.
- Varga* 2000. *Varga Júlia*: A Kolozsvári Kir. Liceum hallgatói (1784–1848). Budapest, 2000.
- Vukovics* 1894. *Vukovics Sebő* emlékiratai Magyarországon való bujdosása és száműzetése idejéből. S. a. r. *Bessenyei Ferenc*. Budapest, 1894.
- Wacquant* 1900. *Wacquant, Anatole*: Die ungarische Donau-Armee 1848/49. Breslau, 1900.
- Zarándy* 1910. *Zarándy Gáspár*: Les Szemere Descendants du conquérant. Huba un des sept ducs fondateurs de la Hongrie en 889. Budapest, 1910.

Gábor Bona

HONVÉD ARMY OFFICERS DIED DUE TO ILLNESS
DURING THE 1848/1849 REVOLUTION

(Summary)

In addition to the 300 or so officers of the 1848/49 army who died heroically, we know that another 144 deceased of various diseases during the War of Independence (the exact number is not known due to lack of sources). The majority of the latter died of cholera, a disease that appeared sporadically in Hungary as early as the autumn of 1848, but only in the summer of 1849, after the Tsarist intervention, did it reach mass proportions among the ranks of the army and the civilian population. Some thirty officers who died after the War of Independence were also victims of this epidemic.

Gábor Bona

DIE INFOLGE VON KRANKHEITEN WÄHREND DES FREIHEITSKAMPFES
VERSTORBENEN OFFIZIERE DER HONVÉD-ARMEE VON 1848/49

(Resümee)

Neben den etwa 300 Offizieren, die in der Honvéd-Armee von 1848/49 den Heldentod starben, sind unserem derzeitigen Kenntnisstand zufolge weitere 144 während des Freiheitskampfes an verschiedenen Krankheiten gestorben (die genaue Zahl ist aufgrund fehlender Quellen nicht bekannt). Die meisten von ihnen an der Cholera, einer Krankheit, die in Ungarn bereits im Herbst 1848 sporadisch auftrat, sich aber erst im Sommer 1849, nach der zaristischen Intervention, in den Reihen der Armee und der Zivilbevölkerung ausbreitete. Etwa dreißig Offiziere, die nach dem Freiheitskampf starben, fielen dieser Krankheit zum Opfer.

Gábor Bona

OFFICIERS DE L'ARMÉE HONGROISE DE 1848–1849 MORTS DE MALADIE
AU COURS DE LA GUERRE D'INDÉPENDANCE

(Résumé)

Outre les quelque 300 officiers morts pour la patrie dans l'armée hongroise de 1848–1849, nous connaissons 144 autres qui sont décédés de diverses maladies pendant la guerre d'indépendance. (Leur nombre exact est inconnu faute de sources). La plupart de ces derniers ont succombé au choléra. Cette maladie est apparue sporadiquement en Hongrie dès l'automne 1848 avant de se propager massivement dans les rangs de l'armée et de la population civile à l'été 1849 après l'intervention tsariste. Une trentaine d'officiers décédés après la guerre d'indépendance ont été également victimes de cette maladie.

Габор Бона

ОФИЦЕРЫ ВЕНГЕРСКОЙ ГОНВЕД АРМИИ, УМЕРШИЕ ОТ БОЛЕЗНЕЙ
ВО ВРЕМЯ БОРЬБЫ ЗА СВОБОДУ 1848/49 ГГ.

(Резюме)

Согласно нашим настоящим знаниям, к наряду с 300-ам офицерам венгерской армии 1848/49-их годов, которые героически погибли, нам известно еще о 144-ех лицах, умерших от различных болезней во время борьбы за свободу. (Их точное число неизвестно из-за недостатка источников.) Большинство из последних умерло от холеры, болезни, которая единично появлялась в Венгрии уже осенью 1848-ого года, но ее распространение приняло массовые масштабы в рядах армии и среди гражданского населения только летом 1849-ого года, после царской интервенции. Около тридцати офицеров, погибших после борьбы за свободу, также стали жертвами этой болезни.

A HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUM KÖNYVTÁRA

Balogh Máté

BATTHYÁNY I. ÁDÁM DUNÁNTÚLI
KERÜLETI FŐKAPITÁNYHELYETTESEI
